

การประเมินโครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร
โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO

สุธารัตน์ ศรีวัลย์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมินและการวิจัยการศึกษา)
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

A CPO EVALUATION OF THE LOVE READING
PROJECT AT SIRIRATTANATHORN SCHOLL

SUTHARUT SRIWALAI

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
(EDUCATION EVALUATION AND RESEARCH)

2017

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร

โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO

ชื่อผู้เขียน นางสุธารัตน์ ศรีวัลย์

สาขาวิชา การประเมินและการวิจัยการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีกา ตั้งประภา ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร. สืบพงษ์ ปราบใหญ่)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

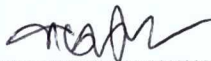
.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์เพ็ญศรี เศรษฐวงศ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สมจิตรา เรืองศรี)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีกา ตั้งประภา)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร
โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO

ชื่อผู้เขียน นางสุธารัตน์ ศรีวัลย์

ชื่อปริญญา ศีศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การประเมินและการวิจัยการศึกษา

ปีการศึกษา 2560

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีกา ตั้งประภา	ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์	

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน โดยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อประเมินปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการรณรงค์การอ่าน (2) เพื่อประเมินกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการรณรงค์การอ่าน และ (3) เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการรณรงค์การอ่าน ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 335 คน ผู้บริหารโรงเรียนสิริรัตนารและครูโรงเรียนสิริรัตนาร จำนวน 114 คน รวมผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยทั้งสิ้น 449 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97, 0.89 และ 0.94 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อม พบว่าผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า ความต้องการจำเป็นของโครงการอยู่ในระดับมาก ความเป็นไปได้ของโครงการอยู่ในระดับมาก วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และความพร้อมของทรัพยากรของโครงการอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ผลการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินเมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ และช่วงเวลาการดำเนินงานของโครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้งสองประเด็น

3. ผลการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านด้านผลผลิต พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ABSTRACT

Thesis Title	A CPO Evaluation of the Love Reading Project at Sirirattanathorn School	
Student's Name	Mrs. Sutharut Sriwalai	
Degree Sought	Master of Education	
Field of Study	Education Evaluation and Research	
Academic Year	2017	
Advisory Committee		
	1. Asst. Prof. Dr. Taviga Tungprapa	Chairperson
	2. Assoc. Prof. Dr. Surasak Amornrattanasak	

In this evaluative research investigation, the researcher carries out a context-process-outcome (CPO) evaluation of a Love Reading Project (LRP). As such in respect to the LRP, the researcher evaluates (1) context factors; (2) process factors; and (3) output factors.

Sirirattanathorn School informants for this research investigation consisted of 335 Matthayom Sueksa One to Six students in addition to 114 administrators and teachers at Sirirattanathorn School for a total of 449 subjects.

The research instrument was a tripartite questionnaire with the reliability of the parts couched at the reliability levels of 0.79, 0.89, and 0.94, respectively.

Using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of frequency, percentage, mean, and standard deviation. Content analysis was also employed by the researcher.

Findings are as follows:

1. In evaluating LRP, the researcher found that the aspect of the context factor was overall evinced at a high level, thereby satisfying set evaluation standards. When considered in each issue, it was found that LRP requirements vis-à-vis needs and desires were met at a high level. Insofar as concerns LRP feasibility, it was found that LRP was considered to be feasible at a high level. LRP objectives also showed appropriateness at a high level. It was also found that LRP resource readiness was manifested at a high level as well.

2. In evaluating LRP processes, it was found that, operationally, processes were found to obtain overall at a high level, thereby satisfying set evaluation standards. When considered in each issue, it was found that LRP operational activities and the length of the LRP were appropriate at a high level.

3. Regarding the evaluation of LRP in the aspect of output, it was found that it was overall shown to hold at a high level, thereby satisfying set evaluation standards. When considered in respect to each issue, it was found that the students habitually loved reading. They also exhibited satisfaction with LRP at a high level as well.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีกา ตั้งประภา ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์เพ็ญศรี เศรษฐวงษ์ รองศาสตราจารย์สมจิตรา เรืองศรี ประธานและกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศธริน วรรณเกตุศิริ อาจารย์นภาพร สีนสวัสดิ์ อาจารย์สมบูรณ์ เพียรกลสิกรรม อาจารย์สรรพพร กลิ่นทอง และอาจารย์วราภรณ์ แพทย์รังษี ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย อีกทั้งให้ความเมตตาด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนสิริรัตนธร และขอขอบคุณผู้บริหาร คณาจารย์และนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลตอบแบบสอบถามอย่างตั้งใจ

ขอขอบคุณครอบครัววีระนนท์ พี่ ๆ เพื่อน ๆ นิติปริญญโทวิชา เอกการวัด-และประเมินผลการศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

คุณูปการใดที่พึงเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่พระคุณ บิดา มารดา และบูรพคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้สั่งสอนและปลูกฝังคุณความดี ตลอดจนสร้างรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัยมาโดยตลอด ส่งผลให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี

สุธารัตน์ ศรีวัลย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(8)
สารบัญตาราง.....	(11)
สารบัญภาพประกอบ	(12)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
โครงการรักการอ่าน โรงเรียนสิริรัตนาร.....	10
หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับโครงการรักการอ่าน	13
หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการ	53
ผู้ให้ข้อมูล.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	64
ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร	
ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการ	68
ตอนที่ 3 ผลการประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร	
ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ	72
ตอนที่ 4 ผลการประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร	
ด้านผลผลิตของโครงการ	75
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุปผลการวิจัย	80
การอภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะ	87
ภาคผนวก	
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	90
ข แบบสอบถาม.....	98
ค ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของข้อคำถาม	113
บรรณานุกรม	120
ประวัติผู้เขียน.....	125

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 กรอบการประเมินโครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร	56
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้บริหาร	65
4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มครู	66
5 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักเรียน	67
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมิน และผลการประเมิน โครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ในภาพรวม ด้านปัจจัย พื้นฐานสภาวะแวดล้อมของโครงการจากกลุ่มผู้บริหาร	68
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมิน และผลการประเมิน โครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารด้านปัจจัยพื้นฐาน สภาวะแวดล้อมของโครงการในแต่ละประเด็นจากกลุ่มผู้บริหาร	69
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมิน และผลการประเมิน โครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารในภาพรวม ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ จากกลุ่มครู	72
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมิน และผลการประเมิน โครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ด้านกระบวนการปฏิบัติ ระหว่างดำเนินโครงการในแต่ละประเด็นจากกลุ่มครู	73
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมิน และผลการประเมิน โครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ในภาพรวม ด้านผลผลิต จากกลุ่มนักเรียน	75
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมิน และผลการประเมิน โครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ด้านผลผลิตของโครงการ ในแต่ละประเด็นจากกลุ่มนักเรียน	76

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 โมเดลการประเมินของ Tyler.....	26
2 Stake's Countenance Model.....	30
3 โมเดลพื้นฐานของ Stufflebeam.....	37
4 แนวทางการประเมิน โครงการรูปแบบโมเดลของ Stufflebeam.....	39
5 รูปแบบการประเมินแบบ CPO	41

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่าน เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตของคนในสังคมโลกปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะช่วยให้ผู้ที่เข้าถึงการอ่านสามารถดำเนินชีวิตได้ตามที่ตนต้องการ มีความเข้าใจสังคมโลก และสามารถอยู่ในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข แม้ว่าสังคมโลกจะเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้านานาชนิดแล้วก็ตาม การอ่านก็ยังคงมีความสำคัญอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น นิษัยรักการอ่านจึงเป็นพฤติกรรมที่สามารถปลูกฝัง สัมพันธ์เฉพาะให้เกิดขึ้นได้ตั้งแต่เด็ก โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เด็กได้มีโอกาสอ่านหนังสืออยู่เสมอ ซึ่งก็ไม่ควรเป็นหน้าที่ของคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ หากแต่ควรเป็นหน้าที่โดยตรงของทุกคนในสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น พ่อแม่ผู้ปกครองทางบ้าน ครูอาจารย์หน่วยงานเอกชน สมาคมห้องสมุดแห่งชาติ สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย สมาคมพัฒนาการอ่านของเด็ก และหน่วยงานสื่อมวลชนต่าง ๆ เป็นต้น (ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์, 2541, หน้า 65-66)

นอกจากนี้ การอ่านยังมีความสำคัญอย่างมากในการเรียนรู้ ทั้งที่เป็นการเรียนรู้ทางวิชาการ และการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งของการจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพของประชากร การไม่รู้จักใช้การอ่านเพื่อพัฒนาจิตใจของตนเอง ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาประเทศล่าช้าและไม่มีคุณภาพของการพัฒนาในแต่ละกลุ่มหรือแต่ละสังคม ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจัยหลาย ๆ ด้าน เช่น สภาพเศรษฐกิจ หนังสือราคาแพง ไม่มีหนังสืออ่าน ไม่เห็นประโยชน์ในการอ่าน สนใจสื่ออื่นมากกว่าหนังสือ สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการอ่าน กอปรกับกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเร่งรัดโดยนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 1) ได้อธิบายว่า ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูใหม่ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด จึงต้องมีการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ เป็นคนคิดเป็น ทำเป็น มีนิสัย

รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนา และแก้ปัญหาสังคม ดังคำกล่าวของ แม้นมาศ ชวลิต (2546, หน้า 19) ที่กล่าวว่า สิ่งหนึ่งที่ใช้ วัดระดับของบุคคลและสังคมได้ก็คือ การรู้หนังสือ การอ่านหนังสือจะทำให้เกิดการพัฒนา ความคิด สติปัญญา จริยธรรม ศีลธรรม และเชาว์ปัญญาได้เป็นอย่างดี และรู้จักนำความรู้ ที่ได้จากการอ่านมาพัฒนาตนเอง ทั้งด้านสติปัญญาและจิตใจ และกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศชัดเจนว่า ปีพุทธศักราช 2546 เป็นปีส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้เพื่อเฉลิม- พระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระชนมายุ 48 พรรษา โดยเฉพาะในส่วนที่พระองค์ทรงเป็นนักอ่าน นักเขียน ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ โดยมีประเด็น สำคัญ คือ การหาวิธีทำให้เด็ก ๆ รักการอ่าน อ่านให้มาก อ่านหลากหลาย มีกิจกรรมสนับสนุน กระตุ้น เร่งเร้าให้เด็ก ๆ และเยาวชน โรงเรียนเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ให้หยิบหนังสือมาอ่านมากขึ้นซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของ โครงการปีแห่งการส่งเสริม การอ่านและการเรียนรู้ ดังที่ พรธงาม แยมบุญเรือง (2546, หน้า 16) ได้กล่าวไว้ คือ เพื่อสร้างเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกให้เกิดการตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญ ของการอ่านและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งในส่วนปัจเจกบุคคล ชุมชนและ สังคมโดยเน้นให้ตระหนักว่า การอ่าน คือ เส้นทางสู่ความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย ของ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 1) ที่มุ่งหวังให้เด็ก ๆ อ่านหนังสือแตกฉาน รักการอ่าน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการได้การเรียนรู้และสามารถคิดแนวคิดแนวทาง สามารถวิเคราะห์ หาเหตุและผลได้จากเรื่องที่อ่าน ดังเช่นคำกล่าวของ อธิปัติย์ คลีสุนทร (2546, หน้า 33) ที่กล่าวไว้ว่า เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้ยั่งยืนตลอดชีวิต อีกทั้งนิยัรักการอ่านยัง เป็นการเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้ตนเอง จึงจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างบทบาท การแนะแนวทาง เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้ตระหนักและเห็นคุณค่าการมีนิสัย รักการอ่านและการเรียนรู้

จากความสำคัญของการอ่านที่กล่าวมา หน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัด จึงได้ จัดทำโครงการเกี่ยวกับการอ่าน เช่น โครงการส่งเสริมการอ่าน โครงการส่งเสริมนิสัย รักการอ่าน และโครงการรักการอ่าน เป็นต้น ต่อเนื่องกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เรื่อยมา จนถึงปัจจุบัน เพื่อสนองนโยบายดังกล่าว และเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสร้าง นิสัยรักการอ่านที่ยั่งยืน

โรงเรียนสิริรัตนาร เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา และได้จัดทำโครงการรักการอ่าน ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งในแผนงานพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา แต่จากการดำเนินงานโครงการ รักการอ่านที่ผ่านมา ยังไม่มีการประเมินโครงการที่เป็นระบบ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะทำวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการรักการอ่าน โรงเรียนสิริรัตนาร ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูล มาใช้เป็นแนวทางปรับปรุงกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และจากการศึกษารูปแบบในการประเมินโครงการ พบว่า เขาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2549) ได้พัฒนาแบบจำลองการประเมินขึ้นมาใหม่ โดยอาศัยกระบวนการรวบรวมข้อมูล สารสนเทศที่จำเป็นเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านสถานะแวดล้อมของโครงการ กระบวนการ ที่ปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการและผลผลิตของโครงการ หรือเรียกว่า แบบจำลอง การประเมิน CPO ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เป็นรูปแบบการประเมินที่เหมาะสมกับการประเมิน โครงการรักการอ่าน เพราะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และมีบริบทในการประเมิน ที่ครอบคลุมการดำเนินโครงการรักการอ่าน ซึ่งจะเน้นประเด็นในการประเมิน 3 ด้าน คือ (1) การประเมินด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการ (context) (2) การประเมิน ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (process) และ (3) การประเมินด้านผลผลิต ของโครงการ (outcome)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้ รูปแบบการประเมินแบบ CPO ในการประเมิน โครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร เพื่อเป็นการประเมินความก้าวหน้าการวิเคราะห์ การดำเนินงานอย่างเป็นระบบติดตามการดำเนินงานตามแผนของโครงการ อีกทั้ง เพื่อจะได้ ใช้ข้อมูลทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนซึ่งผลที่ได้จะช่วยเป็นแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องและปรับปรุงการดำเนินงานโครงการรักการอ่านให้มี ประสิทธิภาพและสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ซึ่งในการประเมินโครงการได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO ของ เยาวดี ราชัยกุล วิบูลย์ศรี (2549) มาเป็นกรอบในการประเมินโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อประเมินด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการรณรงค์การอ่าน
2. เพื่อประเมินด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการรณรงค์การอ่าน
3. เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการรณรงค์การอ่าน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายในการประเมินโครงการรณรงค์การอ่าน โดยผู้วิจัย ได้ดำเนินการประเมินโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO

1. ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการส่งเสริมการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร (context) ประกอบด้วยประเด็นย่อย ดังนี้

- 1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร (need assessment)
 - 1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร (feasibility)
 - 1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร (objectives)
- โดยบรรลุวัตถุประสงค์ที่โครงการตั้งไว้
- 1.4 ความพร้อมของทรัพยากรของโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร (readiness and resources)

2. ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียน-
ศิริรัตนนคร (process) ประกอบด้วยประเด็นย่อย ดังนี้

2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนศิริรัตนนคร
(activity)

2.2 ช่วงเวลาการดำเนินงานของโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนศิริรัตนนคร
(timing)

3. ด้านผลผลิตโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนศิริรัตนนคร (outcome)
ประกอบด้วยประเด็นย่อย ดังนี้

3.1 นิสัรการการอ่านของนักเรียน

3.2 ความพึงพอใจต่อโครงการ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงการรณรงค์การอ่าน
ประกอบด้วย กลุ่มบุคคล 3 กลุ่ม คือ

1. ผู้บริหาร โรงเรียนศิริรัตนนคร จำนวน 4 คน
2. ครู โรงเรียนศิริรัตนนคร ทั้งหมด 110 คน
3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนศิริรัตนนคร จำนวน 2,693 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6
โรงเรียนศิริรัตนนคร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling)
ตามระดับชั้น ตั้งแต่ชั้น ม. 1 - ม. 6 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ
Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, บุญมี พันธุ์ไทย และสมจิตรา
เรืองศรี, 2555, หน้า 101) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 335 คน
และใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วนประชากร

สำหรับผู้บริหาร โรงเรียนศิริรัตนนครและครู โรงเรียนศิริรัตนนคร ผู้วิจัยศึกษาจาก
ประชากรจำนวน 114 คน ดังนั้น ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 449 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการรกรการอ่าน หมายถึง กิจกรรมหรือโครงการของโรงเรียนสิริรัตนารที่จัดขึ้นสำหรับนักเรียนในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรกรการอ่าน เห็นคุณค่าของการอ่านหนังสือ และรู้จักใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือด้วยตนเอง มีพฤติกรรมการใช้ห้องสมุดหรือมุมอ่านหนังสือ โดยแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอของนักเรียนที่มีต่อการอ่านความสนใจในการอ่าน การมีความพร้อม และมีความพยายามในการอ่านซึ่งสามารถ ที่จะอ่านหนังสือได้ทุกโอกาสทุกสถานที่ตามความเหมาะสม

2. การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่มีการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ เพื่อนำไปใช้ในการตรวจสอบผลการดำเนินงานของโครงการ

3. การประเมินโครงการรกรการอ่าน หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศในการปรับปรุงโครงการ และสารสนเทศในการตัดสินใจผลของโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO ของ เยาวดี ราชัยกุล วิบูลย์ศรี (2549) ในการประเมินโครงการรกรการอ่านของนักเรียนมีประเด็นการประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยพื้นฐานสภาวะแวดล้อม ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ ดังนี้

3.1 การประเมินด้านปัจจัยพื้นฐานสภาวะแวดล้อมของโครงการรกรการอ่าน หมายถึง การประเมินสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ของโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยพิจารณาถึงความต้องการจำเป็นของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความพร้อมและทรัพยากรในด้านต่าง ๆ

3.1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ หมายถึง ความจำเป็นหรือความต้องการของผู้เกี่ยวข้องของโครงการ โดยพิจารณาจากสภาพปัญหาที่ทำให้ต้องดำเนินโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ หมายถึง ความสามารถในการจัดทำโครงการของผู้ที่เกี่ยวข้องของโครงการเพื่อให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยพิจารณา

ถึงสภาพปัญหาที่เป็นอุปสรรค หรือเป็นข้อจำกัดต่อการดำเนินโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร เป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร เป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.1.4 ความพร้อมของทรัพยากรของโครงการ หมายถึง สิ่งที่ใช้ในการดำเนินโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ได้แก่ สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร เงินทุน และงบประมาณเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.2 การประเมินด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ หมายถึง การประเมินกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร วิธีที่จะต้องปฏิบัติ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องของกิจกรรมและช่วงเวลา

3.2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร เป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากครูแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.2.2 ช่วงเวลาการดำเนินงานของโครงการ หมายถึง ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากครูแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.3 การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ หมายถึง การประเมินผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจากการเข้าร่วมโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียนที่แสดงถึงการมีนิสัยรักการอ่านและความพึงพอใจต่อโครงการ

3.3.1 นิสัยรักการอ่านของนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียนสิริรัตนาร ที่มีความสนใจใฝ่รู้โดยใช้วิธีค้นคว้าด้วยการอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างอ่านหนังสือ มีพฤติกรรมการเข้าใช้ห้องสมุดหรือมุมอ่านหนังสือ โดยอ่านได้ทุกสถานที่และทุกเวลา เป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากนักเรียนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.3.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการรักการอ่าน หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของนักเรียนโรงเรียนสิริรัตนารที่มีต่อการดำเนินการโครงการรักการอ่านหลังจากได้เข้าร่วมโครงการรักการอ่าน เป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากนักเรียนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ฝ่ายบริหารของโรงเรียนสิริรัตนาร ปีการศึกษา 2558 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ทั้ง 4 ฝ่าย

5. ครู หมายถึง ครูผู้สอนที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนสิริรัตนาร ปีการศึกษา 2558

6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2558
โรงเรียนสิริรัตนาร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบผลการประเมินโครงการรักการอ่านที่ได้ดำเนินการผ่านมาในด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อม ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ โดยสามารถนำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้บริหารในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาวิธีการดำเนินงานของโครงการ

2. เพื่อนำผลการประเมินมาพัฒนาแนวทางส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ พร้อมด้วยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ รณรงค์การอ่าน โดยเรียงลำดับหัวข้อที่จะเสนอ ดังนี้

1. โครงการรณรงค์การอ่าน โรงเรียนสิริรัตนาร
 - 1.1 ชื่อโครงการ
 - 1.2 ลักษณะโครงการ
 - 1.3 หลักการและเหตุผล
 - 1.4 วัตถุประสงค์
 - 1.5 เป้าหมายของโครงการ
 - 1.6 กิจกรรม/วิธีดำเนินการ
 - 1.7 สถานที่/ระยะเวลาดำเนินการ
 - 1.8 งบประมาณ
 - 1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 - 1.10 การติดตามและประเมินผล
2. หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับโครงการรณรงค์การอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน
 - 2.3 แนวทางการสร้างนิสัยรักการอ่าน
3. หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ
 - 3.1 ความหมายของการประเมินโครงการ
 - 3.2 ความมุ่งหมายและความสำคัญของการประเมินโครงการ
 - 3.3 รูปแบบและวิธีการประเมินโครงการ
 - 3.4 ประโยชน์ของการประเมินโครงการ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

โครงการรณรงค์การอ่าน โรงเรียนสิริรัตนาร

โรงเรียนสิริรัตนาร (2559) อธิบายถึงโครงการรณรงค์การอ่าน มีรายละเอียด ดังนี้

ชื่อโครงการ

รณรงค์การอ่าน

ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และเป็นโครงการต่อเนื่อง

หลักการและเหตุผล

ปัญหาการอ่านในโรงเรียน พบว่า นักเรียนใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือน้อยลง นักเรียนที่เข้ามาอ่านหนังสือโดยเสรีมีจำนวนน้อยกว่านักเรียนที่เข้ามาใช้บริการศึกษา ค้นคว้าและอ่านหนังสือโดยมีคุณครูผู้สอนควบคุม และใช้เวลาว่างกับการเล่นเกมผ่าน โทรศัพท์มือถือมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ งานห้องสมุดจึงจำเป็นต้องจัดหาหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ภายในโรงเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านขึ้นในโรงเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิด ความสนใจและเห็นคุณค่าของการอ่านหนังสือและมีนิสัยรักการอ่านยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านไม่น้อยกว่าร้อยละ 90
2. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนใน 5 กลุ่มสาระวิชาหลักให้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี
3. เพื่อสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นเตือนผู้ปกครองให้ส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน
4. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่านหนังสือ ใช้วิธีค้นคว้าหาความรู้ด้วยการอ่าน มีพฤติกรรมการเข้าใช้ห้องสมุดหรือมุมอ่านหนังสือ โดยอ่านได้ทุกสถานที่และทุกเวลา
5. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รักการอ่าน รักการค้นคว้า ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เป้าหมายของโครงการ

เพื่อให้ นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน ตลอดจนมีนิสัยรักการอ่านจนเกิดเป็นนิสัย

กิจกรรม/วิธีดำเนินการ

การดำเนินกิจกรรมเป็นกระบวนการนำแผนงานไปสู่การปฏิบัติ ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลกับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ชุมชน ในการดำเนินงานจะต้องมีแนวทางที่กำหนดอย่างเป็นระบบอย่างชัดเจน เช่น ดำเนินกิจกรรมตามแนวทางการบริหารโรงเรียน โดยมุ่งเน้นคุณภาพ อาศัยแนวคิด PDCA ดังนี้

1. ขั้นตอนการวางแผน ผู้รับผิดชอบงาน/กิจกรรม/โครงการ ได้ดำเนินการ
 - 1.1 ประชุมวางแผนการดำเนินงานตามโครงการ
 - 1.2 เตรียมความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
 - 1.3 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานแต่ละส่วน
 - 1.4 วางแผนเตรียมการประเมินผล

2. ขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้งาน/กิจกรรม/โครงการ ดำเนินการด้วยความเรียบร้อย

2.1 แจ้งให้ผู้ดำเนินการรับทราบหน้าที่ในการปฏิบัติงานของตนเอง

2.2 ดำเนินงานตามโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. ขั้นตอนการติดตามตรวจสอบเพื่อให้งาน/กิจกรรม/โครงการ ดำเนินการด้วยความเรียบร้อย

3.1 ตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

3.2 ตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

3.3 ติดตามตรวจสอบโดยให้แบบประเมินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

3.4 ถ้ามีปัญหาหรืออุปสรรคให้เตรียมการแก้ไข

4. ขั้นตอนการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้งาน/กิจกรรม/โครงการ ดำเนินการด้วยความเรียบร้อย

4.1 คาดการณ์ถึงอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นก่อนการดำเนินงานให้เตรียมการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

4.2 ขณะดำเนินงานควรมีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

4.3 เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานควรบันทึกข้อบกพร่องเพื่อปรับใช้ครั้งต่อไป

สถานที่/ระยะเวลาดำเนินการ

สถานที่ ห้องสมุด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสิริรัตนาร

ระยะเวลา เริ่มต้นงาน/โครงการวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2557 สิ้นสุดงาน/โครงการวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2558

งบประมาณ

งบประมาณที่ใช้ในโครงการนี้ จำนวน 10,000 บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น
2. นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน
3. นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ

การติดตามและประเมินผล

1. แบบสอบถามการเข้าร่วมโครงการโดยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียน
2. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน

หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับโครงการรักการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นการสื่อความหมายที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับชีวิตมนุษย์และเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง และยังช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับผู้อ่าน นักการศึกษาได้ทำการค้นคว้า เรื่องการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ และได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของการอ่านไว้หลายทัศนะ ดังนี้

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจนะ (2525, หน้า 3) ให้ความหมายของการอ่านว่า คือ ความคิดเห็นที่สามารถเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดีย่อมนำไปสู่ความคิดที่ดี เพราะผู้อ่านจะได้ทราบแนวคิดต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านเก็บความรู้จากเรื่องที่อ่านและนำมาจัดแยกแยะตีความหมายก่อนที่จะเกิดเป็นความคิดของตนเอง

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2525, หน้า 900) ให้ความหมายของคำว่า การอ่าน คือ ว่าตามตัวหนังสือ ออกเสียงตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาดูให้เข้าใจ คิด นับ

เพ็ญศรี รังสียงกุล (2530, หน้า 91) ให้ความหมายของการอ่านว่า คือ การสื่อความหมายอีกประเภทหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เป็นทักษะที่สืบเนื่องมาจากการฟัง

การอ่าน เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและต้องการสมาธิสูง เพราะการอ่านเป็นกระบวนการ ไม่ใช่แค่เพียงการที่ผู้อ่านมองเห็นสัญลักษณ์ของตัวอักษร และทราบความหมายของสัญลักษณ์เท่านั้น หากแต่ผู้อ่านต้องมีความสามารถตีความหมายของสิ่งที่อ่าน โดยนำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาใช้เป็นเครื่องตัดสินว่าผู้อ่านนั้นมีความถูกต้องสมเหตุสมผลมากน้อยเพียงใด

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2540, หน้า 83) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือการรับสารในรูปของตัวอักษรมาแปลเป็นความรู้ ความเข้าใจของผู้อ่านโดยผ่านความคิด ประสบการณ์ และความเชื่อของตน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540, หน้า 1) ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องราวของสารซึ่งผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้

สุนทร โคตรบรรเทา (2543, หน้า 7-9) ให้ความหมายว่า การอ่าน คือ กระบวนการที่สมองตีความจากสิ่งที่ตามองเห็น โดยมีวิธีพัฒนากาจำคำ และปฏิสัมพันธ์กับประสบการณ์ทางความรู้ ทักษะคิด วัฒนธรรม และการสอน

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2539, หน้า 5) กล่าวว่า การอ่านตามความหมายดั้งเดิมนั้น (ไทยเดิม) หมายถึง การคิด การนับ ถ้านำไปใช้กับอย่างอื่นที่มีใช้หนังสือ หมายถึง การดูหรือพินิจพิจารณาสิ่งนั้น ๆ ให้รู้เรื่องชัดเจน ทะลุปรุโปร่งถูกต้อง เช่น อ่านคน อ่านนิสัย อ่านความคิด ความคิดอ่าน เป็นต้น

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546, หน้า 89) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นการรับรู้เรื่องราวภาษาที่ปรากฏอยู่ในวัสดุสิ่งพิมพ์ รับรู้เรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารถึงผู้อ่าน

ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2536, หน้า 1) กล่าวว่า การอ่านเป็นการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด และนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเครื่องหมายแทนคำพูด และคำพูดเป็นเพียงที่ใช้แทนของจริงอีกทีหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ

ศรีสุดา จริยากุล (2527, หน้า 5) กล่าวว่า การอ่าน คือการรับรู้ความหมายของสารจากลายลักษณ์อักษร ซึ่งอาจจะเป็นการอ่านในลักษณะการอ่านออกเสียงหรือการอ่านในใจก็ได้

จากความหมายของการอ่านข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่าน คือ การรับรู้ข้อความในสิ่งพิมพ์ หรือสิ่งที่เขียนขึ้น หรือการรับรู้เครื่องหมายสื่อสารซึ่งมีความหมาย และสามารถสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้อ่าน โดยลำดับขั้นตอนของการอ่านจะเริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจในถ้อยคำแต่ละคำ กลุ่มคำ แต่ละกลุ่ม และเรื่องราวแต่ละเรื่องที่เรียงรายต่อเนื่องกันอยู่ในย่อหน้าหนึ่ง หรือในตอนหนึ่ง หรือในเรื่องหนึ่ง ซึ่งการอ่านต้องทำความเข้าใจไปที่ละขั้นทีละตอน เป็นลำดับ

ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ (2537, หน้า 9-10) ทรงพระราชนิพนธ์ถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านว่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีทุกประเภท ไปไหนก็ต้องไปหาซื้อเอาไว้ และทรงใช้หนังสือเป็นประโยชน์มากที่สุด จนทุกวันนี้ ท่านก็ยังอ่านมาก เวลางานยุ่ง ๆ บางทีเราก็ไม่มีเวลาอ่านหนังสือ แต่ไม่ทราบที่ท่านทำอะไรของท่านจึงมีเวลา ท่านซื้อหนังสือของท่านเอง ทรงซื้อพระราชทานให้ข้าพเจ้าอ่าน จนโตก็ยังทำ ทรงแนะนำทั้งการอ่านในใจและการอ่านดัง ๆ ซึ่งมีรับสั่งว่าจะช่วยให้ภาษาพูดของเราดีขึ้น

เปลื้อง ณ นคร (2542, หน้า 9) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสู่ความสำเร็จ เบื้องหลังความรู้ความสามารถอันปราดเปรื่องของนักปราชญ์และอัจฉริยะบุคคล ล้วนมีพื้นฐานจากการเป็นนักอ่านทั้งสิ้น การอ่านหนังสือเท่ากับการได้มาซึ่งสมบัติมหาศาล เป็นสมบัติซึ่งไม่มีใครหวงแหน

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. (2544, หน้า 14) กล่าวว่า คนเรามีความสามารถทำงานการได้ต่าง ๆ ก็โดยอาศัยความรู้ การหาความรู้ในสมัยนี้มีมากทางแต่ทางที่สำคัญที่สุดก็คือ การอ่านหนังสือ

นุชน้อย สติธอังกูร (2540, หน้า 55) กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการศึกษาวิชาการต่าง ๆ การอ่านทำให้เราทราบความรู้สึกนึกคิดของคนทั้งในอดีตและปัจจุบัน ช่วยเพิ่มพูนสติปัญญา ทำให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาตลอดจนทำให้เราเข้าใจและเข้าถึงหนังสือต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 1) อธิบายว่า การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และค่านิยมต่าง ๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต การอ่านเป็นหัวใจของการจัดกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนการสอน และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จ การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งอันจะส่งผลต่อการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะระดับประถมศึกษา หากเริ่มต้นติดรากฐานการอ่านของเด็กก็จะดี

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 2, 11) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และช่วยสนองความอยากรู้อยากเห็นอันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ได้ทุกเรื่อง ซึ่งมีอยู่ในทรัพยากร สารนิเทศทุกประเภท โดยเฉพาะความอยากรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ประโยชน์ของการอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสารทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวังและความอยากรู้อยากเห็นอันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ และสนองความต้องการอยากรู้อยากเห็น นอกจากนั้น การจะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ความสามารถดังกล่าวก็ได้อาจมาจากการอ่านนั่นเอง

ไพพรรณ อินทนิล (2546, หน้า 7-8) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ในชีวิตประจำวันเราจะต้องอาศัยการอ่านเพื่อการดำรงชีวิตแทบทุกเรื่องก็ว่าได้ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ สินค้า เครื่องอุปโภคบริโภค ตลอดจนยารักษาโรค ทุกคนควรจะต้องรู้จักอ่านวิธีใช้ วันหมดอายุ จึงจะสามารถใช้สินค้านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือการไปติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานที่ดิน สำนักงานขนส่งทางบก ธนาคาร สถานศึกษา เทศบาล ฯลฯ จำเป็นที่จะต้องอ่านหนังสือออก จึงจะสามารถติดต่อกับหน่วยงานที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ การอ่านยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ การอ่านเป็นรากฐานสำคัญทางการศึกษา เพราะทำให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็วกว้างขวางยิ่งขึ้น เพราะการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น

ในห้องหรือนอกห้องเรียน ล้วนแต่ใช้การอ่านเป็นสื่อในการเรียนรู้ทั้งสิ้น กิจกรรม
 ในสถานศึกษา 80-90% จะต้องอาศัยการอ่าน ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการอ่าน
 จึงจะสามารถร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546, หน้า 89) กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่ง
 ในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านจะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใด
 มีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และ
 ในชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า โลกปัจจุบันเรียกได้ว่าเป็นโลกของ
 การอ่าน เพราะการอ่านแทรกอยู่ในทุกกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง ทั้งนี้ เพราะในการสื่อสาร
 ซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวันจึงมีมากมาย เราจะต้องรู้จักเลือกอ่าน จับใจความให้ได้
 ในเวลารวดเร็ว จึงประหยัดเวลา ได้ผลการอ่านคุ้มค่า มีบางคนกล่าวว่า อาหารหล่อเลี้ยง
 ร่างกาย การอ่านหล่อเลี้ยงสมอง ถ้าต้องการให้สมองเจริญเติบโตก็ต้องอ่านมาก

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ และเป็นหัวใจในการศึกษา
 หาความรู้ เพิ่มพูนความคิด ประสบการณ์ เป็นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และประสบ-
 ความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ตลอดจนการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญมั่นคง
 ในที่สุด

แนวทางการสร้างนิสัยรักการอ่าน

แม้นมาส ชวลิต (2546, หน้า 24-27) กล่าวว่า ครูและผู้บริหารมีบทบาทสำคัญมาก
 ในการสร้าง ปลุกฝัง ส่งเสริม การอ่านแก่นักเรียน และได้เสนอแนะวิธีการสร้างนิสัย
 รักการอ่านไว้ ดังนี้

1. ผู้บริหารควรสนับสนุนการจัดห้องสมุด โรงเรียนและมุมหนังสือในห้องเรียน
 (ถ้าจำเป็น) อนุมัติให้ใช้เงินบำรุงการศึกษาหรือเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อการซื้อหนังสือ
 และจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุด นอกจากหนังสือเพื่อการเรียนการสอน
 ในรายวิชา (ควรมีเรียนหนังสือในรายวิชาเดียวกันที่จัดพิมพ์ โดยสำนักพิมพ์ต่าง ๆ กันไว้
 ในห้องสมุด) ควรมีหนังสือประสบการณ์ที่จะให้ความรู้เพิ่มเติม ให้ประโยชน์ในการเสริมสร้าง
 ลักษณะนิสัย พัฒนาบุคลิกภาพ สร้างความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมและคนอื่น หนังสือนวนิยาย
 หนังสืออ่านสนุกที่ประเทืองปัญญา และกล่อมเกลาอารมณ์

2. ผู้บริหารจัดการให้มีครู อาจารย์ บรรณารักษ์ ทำงานในห้องสมุดเต็มเวลาอย่างน้อยหนึ่งคน สนับสนุนให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สอนวิธีใช้ห้องสมุด แนะนำการอ่านเพื่อการศึกษาและพัฒนาบุคลิกภาพเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล ชี้แจงให้ครูสอนรายวิชาเข้าใจนโยบายของโรงเรียนที่สนับสนุนการสอนโดยวิธีบูรณาการหนังสืออื่น ๆ นอกเหนือจากหนังสือเรียน ในการสอนรายวิชา เน้นการสอนให้เด็กรู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง หัดให้เด็กรู้จักฟัง พูด อ่าน เขียน ทวนถามกันไป สอนให้เด็ก รู้จักถาม สนับสนุนให้ถามเพื่อให้ได้ความรู้ลึกซึ้งและกว้างขวาง ให้เกิดความเข้าใจแจ่มแจ้ง

3. ครูบรรณารักษ์ควรแบ่งเวลาสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและแนะนำนักเรียนรู้จักอ่านให้มากกว่าการทำงานเทคนิค เช่น จัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ ซึ่งต้องใช้เวลามาก ควรหาวิธีลดเวลาทำงานในด้านนี้ลงด้วยการติดต่อกับหอสมุดแห่งชาติ เพื่อศึกษาเลขหมู่ชื่อบรรณานุกรมแห่งชาติที่มีรายการหนังสือครบถ้วนตามหลักวิชา คัดลอกรายการหนังสือที่ตรงกับหนังสือของห้องสมุด หาวิธีร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนในกลุ่มเดียวกันทำการจัดหมู่และรายการหนังสือ ทำบรรณานุกรมและดัชนีค้นเรื่องจัดทำชุดหนังสือและเอกสารสำหรับใช้ในการสอนการเรียนรายวิชา

4. กิจกรรมซึ่งจัดได้โดยไม่เสียเวลาและค่าใช้จ่ายมากนัก ได้แก่ การจัดแสดงหนังสือที่ได้รับใหม่ ทำรายชื่อหนังสือที่อ่าน (พร้อมบรรณนิทัศน์) ปิดไว้ที่ป้ายนิเทศ เล่านิทานสั้น ๆ เล่าเรื่องจากหนังสือ อ่านหนังสือให้ฟังระหว่างเวลาพักรับประทานอาหาร ช่วงละไม่เกิน 30 นาที กิจกรรมที่ต้องใช้เวลาค่อนข้างมากและต้องให้ผู้อื่นช่วยเหลือด้วย เช่น การจัดนิทรรศการเรื่องสำคัญ ๆ จัดโครงการยอมนักอ่าน ประกวดการอ่านในใจ และอ่านออกเสียง ทายปัญหาจากหนังสือ แข่งขันหาคำตอบจากหนังสืออ้างอิง เป็นต้น

5. พยายามจัดกิจกรรมที่เด็กมีส่วนร่วมด้วยในฐานะของผู้จัดกิจกรรม เช่น เล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมุติ ซึ่งเด็กจะต้องอ่านนิทานให้เข้าใจเรื่องและเข้าใจบทบาทละคร จัดนิทรรศการซึ่งอาจขอให้เด็กเขียนคำอธิบาย ช่วยจัดวางหนังสือและสิ่งของตามแผนผังที่กำหนด ใ้ตัวที่เกี่ยวกับหนังสือ สนทนาเกี่ยวกับหนังสือ เป็นต้น การจัดกิจกรรมทำนองนี้จัดได้เฉพาะบางโอกาสและต้องขอความร่วมมือจากครูผู้สอนรายวิชาด้วย

6. ช่วยเด็กในการทำรายงานการค้นคว้า แนะนำวิธีใช้คู่มือต่าง ๆ ในห้องสมุด สอนวิธีเขียนย่อเรื่อง และเขียนบรรณานุกรมทำรายงาน ทำให้เด็กไว้วางใจ และเป็น

ที่ปรึกษาของเด็กในเรื่องการเรียนรู้หรือเรื่องส่วนตัวที่เด็กไม่ยากเปิดเผยกับผู้ปกครอง แต่ก็ไม้อาจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง จัดทำแฟ้มประวัติส่วนตัวของเด็ก ในแฟ้มจะบันทึกเรื่องที่เด็กสนใจ ปัญหาที่เด็กประสบระดับพัฒนาการการอ่าน หนังสือที่ได้แนะนำให้อ่าน พยายามช่วยเหลือให้เด็กสามารถแก้ปัญหาของตนได้และพัฒนาการอ่านของตนได้

7. สร้างบรรยากาศในห้องสมุดให้เป็นที่น่าสนใจ เชิญชวนให้เข้าไปใช้

มีความเป็นกันเองแต่ไม่เสีหะเบียบ ให้มีหนังสือใหม่ ๆ อยู่เสมอ จัดแสดงหนังสือใหม่ หนังสือซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรายวิชา หนังสือซึ่งแก้ปัญหาบางประการของเด็ก หนังสือที่สนุก น่าอ่าน ระเบียบของห้องสมุดไม่ควรเคร่งครัดเกินไป เขียนและปิดประกาศระเบียบไว้ในที่ซึ่งเด็กเห็นได้ชัด ชี้แจงให้เข้าใจ ดูแลให้มีการปฏิบัติตามโละมุนละม่อม ตกแต่งห้องสมุดด้วยสิ่งสวยงามสะอาดตา แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นของราคาแพง เช่น ต้นไม้ ในกระถางดินที่ล้างสะอาดตา ดอกไม้และตุ๊กตาที่นักเรียนทำ ผลไม้แห้งรูปร่างแปลก ๆ ที่หาได้ในท้องถิ่น เครื่องปั้นดินเผา เครื่องจักรสานที่ทำขึ้นในท้องถิ่น เป็นต้น ข้อสำคัญ ต้องรักษาสภาพให้สะอาดปราศจากฝุ่น และไม่ดูทรุดโทรม

8. ครูบรรณารักษ์เป็นเครื่องดึงดูดให้เด็กเข้าห้องสมุดได้อย่างดี ควรเข้าใจเด็ก

ยิ้มแย้มแจ่มใส เต็มใจช่วยเหลือ รักการอ่าน และพยายามหาเวลาอ่านหนังสือให้มาก และหลากหลายเพื่อให้สามารถแนะนำหนังสือที่ดีและเหมาะสมให้แก่เด็ก มีสัมพันธภาพอันดีกับผู้บริหาร เพื่อนครู และเจ้าหน้าที่ทุกระดับในโรงเรียน

จินตนา ไบกาซูยี (2537, หน้า 56) กล่าวว่า ในการสร้างนิสัยรักการอ่านนั้น ควรดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นแรก เร้าความสนใจให้ผู้เรียนอยากรู้เรื่องราวในหนังสือด้วยการให้ดูรูปภาพ เล่าเรื่องประกอบภาพ เล่านิทาน หาหนังสือที่มีรูปภาพมาให้ดูแล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้น ๆ

ขั้นที่สอง เมื่อนักเรียนอ่านหนังสือได้ ควรหาหนังสือที่เหมาะสมมาอ่าน หรือเล่าเรื่องสนุก ๆ ในหนังสือเพียงครั้งเดียวแล้วให้นักเรียนไปอ่านต่อ

ขั้นที่สาม จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เช่น ประกวดเล่าเรื่องที่อ่าน ประกวดเล่านิทานประกอบท่าทาง ประกวดการอ่านให้ไ้ความ และพิจารณาแล้วตอบคำถามจากเรื่องที่เตรียมไว้ให้เลือก เป็นต้น

ขั้นที่สี่ ฝึกบันทึกจากการอ่าน เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านและที่ได้พบเห็นมา ในการบันทึกจะต้องบอกแหล่งที่มาของเรื่อง เช่น ชื่อผู้แต่ง สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ กิจกรรมสำคัญของเรื่อง ฝึกบันทึกเหตุการณ์ประจำวันหรือสิ่งที่พบมาฝึกบันทึกข่าวจากหนังสือพิมพ์

ขั้นที่ห้า เลือกหนังสือให้อ่าน ส่งเสริมให้อ่านหนังสือมาก ๆ แนะนำให้รู้จักเลือกหนังสืออ่าน เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านโดยไม่รู้ตัว และทำให้เด็กรู้จักศึกษาค้นคว้าตั้งแต่อยู่ในวัยเด็กจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่เรื่อยไปโดยไม่มีสิ้นสุด

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การสร้างนิสัยรักการอ่านนอกจากจะได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากทางบ้านมาแล้ว เมื่อเด็กเข้ามาเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครู และบรรณารักษ์ มีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดกิจกรรมสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก

หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวกับการประเมินโครงการ

ความหมายของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการนับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการดำเนินโครงการ เพราะการประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศในการปรับปรุงโครงการและสารสนเทศในการตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ของโครงการ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ ดังนี้

สมคิด พรหมจ้อย (2550, หน้า 100) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินเป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้น ตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการ ตลอดจนพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการนั้น ๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด การประเมินเป็นการบ่งชี้คุณค่าของโครงการ ทำให้ทราบว่าโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือเพียงใด การประเมินสามารถทำได้ทั้งการประเมินก่อนเริ่มโครงการ การประเมินขณะที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ และการประเมินผลโครงการหลังจากการดำเนินงานสิ้นสุดลงแล้ว

สุพัตร์ พิบูลย์ (2551, หน้า 4) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่เน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วตัดสินใจคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยเทียบกับเกณฑ์

เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ เป็นกิจกรรมที่ใช้วิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ มีขั้นตอนที่สำคัญ ๆ คือ วิเคราะห์เป้าหรือสิ่งที่มุ่งประเมิน กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของการประเมิน ออกแบบการประเมิน สร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปและเขียนรายงานการประเมิน

สุวิมล ว่องวาณิช (2551, หน้า 57-58) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการ ที่ทำให้ทราบถึงสัมฤทธิ์ผลของโครงการ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินโครงการเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจว่า โครงการดังกล่าวนั้นสมควรได้รับการขยายงาน สนับสนุนให้คงอยู่ต่อไป หรือสมควรระงับการดำเนินการ การประเมินจะต้องให้ได้ข้อมูลที่ช่วยผู้บริหารตัดสินใจในการเลือกหนทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา ผลของการประเมินควรจะสามารถนำไปช่วยปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2550, หน้า 96) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การตัดสินใจคุณค่าของโครงการ เป็นขั้นตอนสำคัญประการหนึ่งของการบริหารโครงการ การประเมินจะทำให้ผู้รับผิดชอบได้ทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค และความสำเร็จของการดำเนินโครงการ การประเมินโครงการจำแนกได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ การจำแนกอาจจะจำแนกตามระยะเวลาของการประเมิน จุดมุ่งหมายของการประเมิน และเนื้อหาสาระของการประเมิน ซึ่งกระบวนการประเมินโครงการจะประกอบด้วย การวิเคราะห์สิ่งที่มุ่งประเมินการพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการประเมิน และการเสนอผลการประเมินแก่ผู้เกี่ยวข้อง

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ เป็นการดำเนินการเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับนำไปปรับปรุงพัฒนาโครงการให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการบริหารโครงการ การประเมินเป็นการบ่งชี้คุณค่าของโครงการ ทำให้ทราบว่า โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่เพียงใด การประเมินสามารถทำได้ทั้งการประเมินก่อนเริ่มโครงการ การประเมินขณะที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ และการประเมินผลโครงการหลังจากดำเนินงานสิ้นสุดลงแล้ว

ความมุ่งหมายและความสำคัญของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการใด ๆ จะให้ประสพผลสำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องรู้เกี่ยวกับความมุ่งหมายว่าทำไปเพื่ออะไร และมีความสำคัญอย่างไร

ประชุม รอดประเสริฐ (2539, หน้า 74-75) ให้ความสำคัญของการประเมินตามแนวคิดของนักประเมิน ดังนี้

Mitzel (อ้างถึงใน ประชุม รอดประเสริฐ, 2539, หน้า 74) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมาย 3 ประการ คือ

1. เพื่อแสดงผลการพิจารณาถึงคุณค่าของโครงการ
2. เพื่อช่วยให้ผู้ตัดสินใจมีความตัดสินใจที่ถูกต้อง
3. เพื่อการบริการข้อมูลแก่ฝ่ายการเมือง เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย

Knox (อ้างถึงใน ประชุม รอดประเสริฐ, 2539, หน้า 75) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมายเฉพาะ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อแสดงให้เห็นถึงเหตุผลที่ชัดเจนของโครงการอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการตัดสินใจว่าลักษณะใดของโครงการมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งจะต้องทำการประเมินเพื่อหาประสิทธิผล และข้อมูลชนิดใดที่จะต้องเก็บรวบรวมไว้เพื่อการวิเคราะห์

2. เพื่อรวบรวมหลักฐานความเป็นจริงและข้อมูลที่จำเป็น เพื่อนำไปสู่การพิจารณาถึงประสิทธิผลของโครงการ

3. เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การสรุปผลของโครงการ

4. เพื่อการตัดสินใจว่าข้อมูล หรือข้อเท็จจริงใดที่สามารถนำไปใช้ได้

5. เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการพัฒนาปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำราญ มีแจ้ง (2543, หน้า 8-9) กล่าวว่า การประเมินโครงการทางการศึกษามีความสำคัญ ดังนี้

1. ช่วยชี้ให้เห็นว่า จุดประสงค์ของการดำเนินงานนั้นเหมาะสมและเป็นไปได้เพียงใด การดำเนินงานหรือโครงการใด ๆ จะต้องมีการกำหนดจุดประสงค์ของการดำเนินการประเมินจะเป็นตัวช่วยชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องดำเนินโครงการนี้ และการดำเนินงานนั้นมีความเป็นไปได้เพียงใด

2. ทำให้ทราบว่าการดำเนินงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ การประเมินโครงการนั้นนอกจากประเมินส่วนอื่น ๆ แล้วจะต้องประเมินว่าการดำเนินงานนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่

3. การกระตุ้นให้มีการเร่งรัดปรับปรุงการดำเนินงาน การประเมินจะเป็นตัวกระตุ้นผู้ดำเนินการให้มีการเร่งรัดและปรับปรุงการดำเนินงาน เมื่อพบข้อบกพร่องในการดำเนินการ

4. ช่วยให้เห็นข้อบกพร่องในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน ซึ่งจะใช้เป็นหลักในการปรับปรุงการดำเนินงาน การประเมินการดำเนินงานทุกขั้นตอน จะทำให้พบข้อบกพร่อง

5. ช่วยควบคุมการดำเนินงานให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพซึ่งจะเป็นการลดความสูญเปล่าในการใช้ทรัพยากร ผู้ดำเนินงานบางคนบางครั้งไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้ดี และเต็มความสามารถ ซึ่งการประเมินจะช่วยควบคุมการดำเนินงานให้มีคุณภาพได้

6. ช่วยให้สารสนเทศแก่ผู้บริหารในด้านการดำเนินงานผู้บริหารต้องการทราบข้อมูลทุกแง่มุมของผลการประเมินเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาวินิจฉัย และตัดสินใจสั่งการได้ถูกต้อง

7. ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมในครั้งต่อ ๆ ไป การประเมินผลโครงการที่ดำเนินในปัจจุบันจะทำให้ทราบถึงข้อดีและข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิธีการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นแนวทางในการแก้ไขที่จะดำเนินโครงการประเภทนี้ต่อไป

สมคิด พรหมจ้อย (2542, หน้า 30) ให้แนวคิดในมุมมองเกี่ยวกับความสำคัญของการประเมินโครงการ คือ

1. เพื่อนำข้อมูลข่าวสารสนเทศต่าง ๆ ไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงานโครงการ

2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน

3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

4. เพื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการ ไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการหรือไม่

5. เพื่อนำข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานโครงการว่าคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่

6. เป็นแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงานโครงการ เพราะจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2549, หน้า 93-94) ให้ความคิดเห็นในเรื่องการประเมินโครงการว่ามีประโยชน์และความสำคัญ คือ

1. การประเมินเป็นเครื่องมือของการรับรองคุณภาพในการให้บริการ ถึงแม้จะสามารถประกันผลสัมฤทธิ์ขั้นสูงสุดของโครงการได้ แต่ก็สามารถจะรับรองคุณภาพของการให้บริการในระดับหนึ่งได้
2. การประเมินช่วยให้ผู้สนับสนุนด้านเงินทุนได้รับทราบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์
3. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. การประเมินช่วยให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลัง
5. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้รับบริการ
6. การประเมินช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป

อรทัย ศักดิ์สุวรรณ (ม.ป.ป.) ให้ความคิดเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการว่า

1. ทำให้มีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานในการดำเนินการที่ชัดเจน
 2. ทำให้มีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์เต็มที่และคุ้มค่า
 3. ทำให้แผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์คือเริ่มจากการวางแผนดำเนินการตามแผนและประเมินผล
 4. ทำให้เกิดการควบคุมคุณภาพของงานวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา
 5. เพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคข้อดี ข้อเสียตลอดจนแนวทางการปรับปรุงแก้ไข
- เพื่อผู้บริหาร จะได้มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจว่าจะดำเนินการขยายหรือยุติโครงการจากการที่มีผู้ให้แนวคิดในเรื่องของความมุ่งหมายและความสำคัญในการประเมินโครงการนั้นสรุปได้ว่าการประเมินโครงการเป็นการรวบรวมหลักฐานความเป็นจริงและ

ข้อมูลที่สำคัญ โดยช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ และมาตรฐานของการดำเนินโครงการทำให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ เนื่องจากการประเมินจะช่วยแก้ปัญหาการดำเนินโครงการเป็นระยะอย่างต่อเนื่องเท่ากับเป็นการควบคุมคุณภาพของงานส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ผลของการประเมินนำมาเป็นสารสนเทศพื้นฐานให้ผู้บริหารได้ตัดสินใจในการดำเนินโครงการต่อหรือไม่อย่างไร

รูปแบบและวิธีการประเมินโครงการ

จากแนวคิดและทฤษฎีที่ได้รับการพัฒนามาหลายยุคหลายสมัยนักประเมินหลายท่านได้พยายามเสนอรูปแบบการประเมินไว้หลายลักษณะ แต่ละรูปแบบมีแนวคิด ทฤษฎี และหลักเหตุผลของการพัฒนาโดยเฉพาะมีความเชื่อและปรัชญาส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไปที่สำคัญ คือรูปแบบแต่ละรูปแบบที่นำเสนอมีวัตถุประสงค์เฉพาะของการใช้ในการประเมินที่แตกต่างกัน นอกจากนั้น รูปแบบต่าง ๆ ล้วนมีจุดเด่นจุดด้อย และมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้น ในทางปฏิบัติแล้วการประเมินโครงการใด ๆ จึงไม่ควรจำกัดให้ใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง แต่ต้องพิจารณาถึงสถานะแวดล้อมของวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการตลอดจนองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการใช้รูปแบบนั้น ๆ รวมทั้งอรรถประโยชน์ที่จะได้จากการใช้รูปแบบนั้น ๆ เป็นส่วนสำคัญด้วย นักประเมินที่มีประสบการณ์จึงไม่ควรยึดหลักรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง แต่จะต้องรู้จักเลือกประยุกต์ใช้รูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการประเมินสูงสุด ซึ่งเยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2549) ได้จำแนกรูปแบบการประเมินไว้ ดังนี้

แนวคิดการประเมินของ Tyler แนวคิดทางการประเมินของ Tyler จัดเป็นแนวคิดของการประเมินในระดับชั้นเรียน โดย Tyler มีความเห็นว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จะมีส่วนช่วยอย่างมากในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

Tyler ได้เริ่มต้นการนำเสนอแนวความคิดทางการประเมินโดยยึดกระบวนการเรียนการสอนเป็นหลัก กล่าวคือ Tyler ได้นิยามว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่มุ่งจัดขึ้นเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาในตัวของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ จุดเน้นของการเรียนการสอน จึงขึ้นอยู่กับการที่ผู้เรียนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังการสอน ดังนั้นเพื่อให้การสอนเกิดการเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรมในตัวผู้เรียนตามที่มุ่งหวังกระบวนการดังกล่าวจึงมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

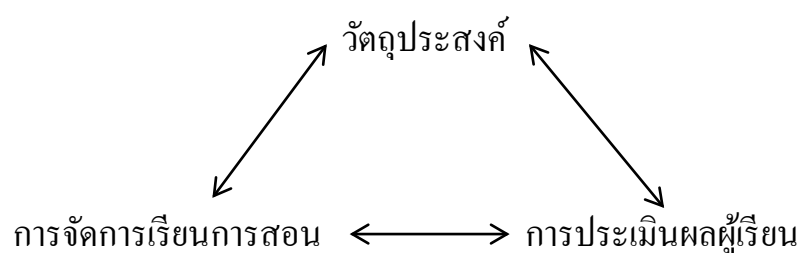
ขั้นที่ 1 ต้องมีการระบุหรือกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนลงไปว่าเมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนควรเกิดพฤติกรรมใด หรือสามารถกระทำสิ่งใดได้บ้างหรือที่เรียกว่าวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ขั้นที่ 2 ต้องระบุต่อไปว่าจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ดังกล่าวนี้มีเนื้อหาใดบ้างที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้หรือมีสาระใดบ้างที่เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้ว จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ขั้นที่ 3 หารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 ประเมินโครงการ โดยการตัดสินใจด้วยการวัดผลทางการศึกษา หรือทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียน

แนวคิดดังกล่าวนี้เป็นแนวคิดในช่วงต้น ๆ ของไทเลอร์ ต่อมา Tyler ได้สร้างวงจรของวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลขึ้น ซึ่งเขียนเป็นโมเดลพื้นฐานได้ ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 โมเดลการประเมินของ Tyler

ที่มา. จาก การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 5, หน้า 32), โดย ยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2549, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จากภาพ 1 จะเห็นได้ว่า หัวลูกศรจะชี้ไปยังทิศทางทั้งสองทิศทางของทุกองค์ประกอบ มีความหมายว่า ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ตามทัศนะของ Tyler แล้ว องค์ประกอบ

ทั้ง 3 คือ (1) วัตถุประสงค์ (2) การจัดการเรียนการสอน และ (3) การประเมินผลผู้เรียน จะต้องดำเนินการให้ประสานสัมพันธ์กันไปเสมอ

จากแนวคิดของ Tyler เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ เห็นได้ว่า การประเมินผลดังกล่าวแล้ว ง่ายต่อการตรวจสอบความสำเร็จของโครงการ เพราะเป็นการวัดและประเมินผลเฉพาะแต่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เท่านั้น แต่ว่าการประเมินผลดังกล่าวนี้มีคุณค่าค่อนข้างจำกัด เนื่องจากว่าเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าและให้ความสำคัญของคุณค่าของจุดมุ่งหมายเพียงเล็กน้อยเท่านั้นและเกณฑ์ในการตัดสินการบรรลุวัตถุประสงค์ยังเป็นอัตนัยมาก

โดยสรุปแล้ว การประเมินในความคิดเห็นของ Tyler จึงหมายถึง การเปรียบเทียบสิ่งที่ผู้เรียนสามารถกระทำได้จริงหลังจากได้จัดการเรียนการสอนแล้วกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งกำหนดขึ้นไว้ก่อนที่จะจัดการเรียนการสอนนั้น ๆ

แนวคิดการประเมินของ Cronbach ตามทัศนะของ Cronbach เชื่อว่า การประเมินเป็นโครงการรวบรวมข้อมูลการใช้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมทางการศึกษา ในส่วนของการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานั้น Cronbach ได้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ (1) การตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงรายวิชา (2) การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคล และ (3) การจัดการบริหารโรงเรียน

Cronbach มีความเห็นว่า การประเมินนั้นไม่ควรกระทำโดยใช้แบบทดสอบแต่เพียงอย่างเดียว แต่ควรมีมาตรการอื่นประกอบด้วย Cronbach ได้เสนอแนวทางการประเมินเพิ่มเติมไว้อีก 4 แนวทาง คือ

1. การศึกษากระบวนการ (process studies) ได้แก่ การศึกษาภาวะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน
2. การวัดศักยภาพของผู้เรียน (proficiency measurement) Cronbach ให้ความสำคัญต่อคะแนนรายชื่อนมากกว่าคะแนนจากแบบทดสอบทั้งฉบับและให้ความสำคัญต่อการสอบเพื่อวัดสมรรถภาพของผู้เรียนระหว่างการเรียนการสอนว่ามีความสำคัญมากกว่าการสอบประจำปลายภาคเรียนหรือการสอบปลายปี
3. การวัดทัศนคติ (attitude measurement) Cronbach ให้ทัศนะว่า การวัดทัศนคติเป็นผลที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนส่วนหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญเช่นกัน

4. การติดตาม (follow-up studies) เป็นการติดตามผลการทำงาน หรือภาวะการเลือกศึกษาต่อในสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการให้บุคคลที่เรียนในระดับชั้นพื้นฐานที่ผ่านมาแล้วได้ประเมินถึงข้อดี และข้อจำกัดของวิชาต่าง ๆ ว่าควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมอย่างไร เพื่อช่วยในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายวิชาเหล่านั้นต่อไป

เมื่อสรุปแนวคิดของ Cronbach ข้างต้นแล้ว จะเห็นว่า Cronbach มีความเชื่อว่าการประเมินที่เหมาะสมนั้นต้องพิจารณาหลาย ๆ ด้าน ดังที่กล่าวมาแล้วทั้ง 4 ประการ โดยเน้นว่า การประเมินโครงการด้านการเรียนการสอนนั้นไม่ควรประเมินเฉพาะแต่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เท่านั้น แต่ควรประเมินหรือตรวจสอบผลข้างเคียงของโครงการด้วย Cronbach ยังมีความเห็นเพิ่มเติมอีกว่า หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของการประเมินโครงการด้านการเรียนการสอนก็คือ การค้นหาข้อบกพร่องของโครงการเพื่อจะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

แนวคิดการประเมินของ Scriven โดย Scriven ได้ให้นิยามการประเมินไว้ว่า การประเมิน เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลการตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลและการกำหนดเกณฑ์ประกอบในการประเมิน เป้าหมายสำคัญของการประเมินก็คือ การตัดสินใจคุณค่าให้กับกิจกรรมใด ๆ ที่ต้องการจะประเมิน

Scriven ได้จำแนกประเภทและบทบาทของการประเมินออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การประเมินระหว่างดำเนินการ (formative evaluation) เป็นบทบาทของการประเมินงาน กิจกรรมหรือโครงการใด ๆ ที่บ่งชี้ถึงข้อดีและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานนั้น ๆ อาจเรียกการประเมินประเภทนี้ว่า เป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุง

2.การประเมินผลรวม (intrinsic evaluation) เป็นบทบาทของการประเมินเมื่อกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ สิ้นสุดลงเพื่อเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณค่าความสำเร็จของโครงการนั้น ๆ จึงอาจเรียกการประเมินประเภทนี้ว่าเป็นการประเมินสรุปรวม

นอกจากนี้ Scriven ยังได้เสนอสิ่งที่ต้องประเมินออกเป็นส่วนสำคัญอีก 2 ส่วน คือ

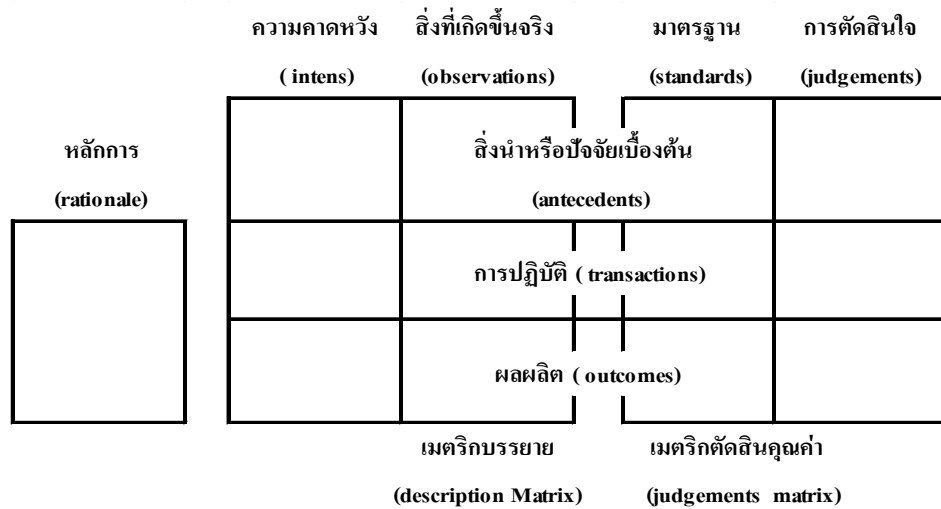
1. การประเมินเกณฑ์ภายใน (intrinsic evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลรวมทั้งคุณภาพของคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ

2. การประเมินความคุ้มค่า (payoff evaluation) เป็นการประเมินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของโครงการ ทฤษฎีหรือสิ่งอื่นของโครงการ เป็นการประเมินในส่วนซึ่งเป็นผลที่มีต่อผู้รับบริการจากการดำเนินโครงการ

สรุปได้ว่า Scriven ให้ความสำคัญต่อการประเมินเกณฑ์ภายในมาก แต่ขณะเดียวกันจะต้องตรวจสอบผลผลิตในเชิงสัมพัทธ์ของตัวแปรระหว่างกระบวนการกับผลผลิตอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นด้วย แนวคิดทางการประเมินของ Scriven ได้พัฒนาไปจากแนวคิดเดิมของการประเมินที่ยึดตามวัตถุประสงค์แต่เพียงอย่างเดียว เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นถึงผลผลิตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ ในทุก ๆ ด้านโดยให้ความสนใจต่อผลผลิตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นผลโดยตรงจากโครงการและผลกระทบหรือผลพลอยได้ ซึ่งแนวคิดของ Scriven แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (goal-based evaluation) และการประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (goal-free evaluation)

สำหรับการประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก มิได้หมายความว่า การประเมินจะไม่มีวัตถุประสงค์ แต่การประเมินนั้นนอกจากพิจารณาวัตถุประสงค์แล้ว ยังต้องมีการคัดเลือกข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับโครงการ โดยอาศัยพื้นฐานของการตัดสินคุณค่าอย่างมีคุณธรรม รวมทั้งมีการเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ด้วย โดยนักประเมินต้องมีอิสระในการเลือกเกณฑ์มาตรฐานเอง ดังนั้น มโนทัศน์การประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก จึงจำเป็นต้องมีการออกแบบการประเมินให้สามารถรวบรวมสารสนเทศ ทั้งผลผลิตโดยตรงและผลกระทบอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งหมดที่มีคุณค่าต่อการตัดสินโครงการนั้น ๆ

แนวคิดการประเมินของ Stake การประเมินในทัศนะของ Stake เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่ง เพื่อนำมาจัดให้เป็นระบบระเบียบและมีความหมายในการประเมิน โดย Stake ได้สร้างแบบจำลองทางความคิดเกี่ยวกับการประเมินขึ้นเรียกว่า Stake's Countenance Model ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน ดังแสดงในภาพ 2

ภาพ 2 Stake's Countenance Model.

ที่มา. จาก การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 5, หน้า 38), โดย
เขาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2549, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จากภาพ 2 จะเห็นได้ว่า Stake ได้เน้นว่า การประเมินโครงการจะต้องมี 2 ส่วน
คือ การบรรยาย และการตัดสินคุณค่า

ในภาคการบรรยายนั้น ผู้ประเมินจะต้องหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการให้ได้
มากที่สุด ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. เป้าหมายหรือความคาดหวัง (goal or internts) ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1.1 สิ่งนำ (antecedence) หมายถึง ภาวะสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ก่อน ก่อนที่จะมี
กิจกรรมหรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามมา

1.2 การปฏิบัติ (transactions) หมายถึง ภาวะของการกระทำ การเคลื่อนไหว
หรือการจัดกิจกรรมใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของงานในโครงการนั้น ๆ

1.3 ผลผลิต (outcomes) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการที่มีภาวะของการกระทำ
ในโครงการ

2. สิ่งที่เป็นจริงหรือสังเกตได้ (observations) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสภาพ
ความเป็นจริง มีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ สิ่งนำ ปฏิบัติการ และผลลัพธ์

ความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับที่เป็นจริง มิได้เป็นตัวบ่งชี้ว่าข้อมูลที่ได้มีความเที่ยง (reliability) หรือความตรง (validity) แต่เป็นเพียงสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่ตั้งใจไว้ได้เกิดขึ้นจริงเท่านั้นในภาคการตัดสินใจคุณค่า เป็นส่วนที่จะตัดสินว่าโครงการประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด นักประเมินต้องพยายามศึกษาว่า มาตรฐานอะไรบ้างที่เหมาะสมในการที่จะนำมาเปรียบเทียบเพื่อช่วยในการตัดสินใจโดยทั่ว ๆ ไป เกณฑ์ที่ใช้มี 2 ชนิด คือ

1. เกณฑ์สมบูรณ์ (absolute criterion) เป็นเกณฑ์ที่ตั้งไว้ว่าจะเกิดขึ้นก่อน โดยมีความเป็นอิสระจากพฤติกรรมของกลุ่ม

2. เกณฑ์สัมพัทธ์ (relative criterion) เป็นเกณฑ์ที่ได้จากพฤติกรรมของกลุ่ม

ถ้าผู้ประเมินสามารถหามาตรฐานที่นำมาเปรียบเทียบได้ ก็ต้องพยายามหาโครงการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาเปรียบเทียบเพื่อช่วยในการตัดสินใจ แบบจำลองนี้มุ่งเน้นความสอดคล้อง ความสมเหตุสมผลของเมตริกบรรยาย และเมตริกตัดสินคุณค่า สำหรับความสอดคล้องนั้นมี 2 ลักษณะ คือ

1. ความสอดคล้องเชิงเหตุผล (contingence) จะพิจารณาความสัมพันธ์ในแนวตั้งตามแบบจำลอง Stake

2. ความสอดคล้องที่เกิดขึ้นจริงหรือเป็นความสอดคล้องในเชิงประจักษ์ (congruence) พิจารณาความสัมพันธ์ในแนวนอนตามแบบจำลองของ Stake

ข้อดีของแบบจำลองการประเมินของ Stake คือ เสนอวิธีการประเมินเป็นระบบเพื่อจัดเตรียมข้อมูลเชิงบรรยาย และตัดสินคุณค่ามีมาตรฐานในการประเมินปรากฏชัดเจน แต่มีข้อจำกัดก็คือ เซลล์บางเซลล์ของเมตริกมีความคาบเกี่ยวกัน และความแตกต่างระหว่างเซลล์ไม่ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้เกิดความขัดแย้งภายในโครงการได้

นอกจากนี้ Stake ยังได้เสนอแนะแนวทางการประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักว่า ประกอบด้วยกระบวนการประเมินอย่างมีระบบ ดังนี้

1. พูดยุกับบุคลากรและผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
2. กำหนดขอบเขตของโครงการ
3. ศึกษาทบทวนกิจกรรมทั้งหมดของโครงการ
4. ค้นหาจุดมุ่งหมายและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

5. รวบรวมประเด็นและปัญหาต่าง ๆ ที่น่าจะประเมิน
6. กำหนดข้อมูลที่เป็นไปตามประเด็นปัญหาที่กำหนด
7. คัดเลือกผู้สังเกต ผู้ตัดสินใจ และเครื่องมืออย่างเป็นระบบ
8. สังเกตข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนำเข้าหรือปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการปฏิบัติ รวมทั้งผลผลิตของโครงการ

9. เตรียมการพรรณนาและกรณีศึกษา
10. ชี้ประเด็นปัญหาของผู้เกี่ยวข้อง
11. เตรียมและนำเสนอรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์อย่างเป็นทางการ

อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ต่าง ๆ ตามกระบวนการที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามลำดับเสมอไป ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยได้มากหรือน้อยตามควรแก่กรณี

จากแนวคิดการประเมินของ Stake เป็นการประเมินที่มีระบบมากขึ้น มุ่งเน้นการตัดสินใจคุณค่าของโครงการ โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินเป็นมาตรฐาน และคำนึงถึงผู้เกี่ยวข้องจากหลายฝ่าย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และได้แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงโครงการได้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดการประเมินของ Alkin โดย Alkin เห็นว่า การประเมิน คือ กระบวนการของการคัดเลือก ประมวลข้อมูล และการจัดระบบสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อนำเสนอต่อผู้มีอำนาจในการตัดสินใจหรือเพื่อกำหนดทางเลือกในการทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ

Alkin ได้แบ่งการประเมินออกเป็น 5 ส่วน คือ

1. การประเมินเพื่อทำการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ การประเมินส่วนนี้เป็นการประเมินที่เกิดขึ้นก่อนที่จะทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ เป็นการประเมินเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือเพื่อกำหนดเป้าหมายของโครงการให้สอดคล้องกับภาวะความต้องการที่เป็นอยู่

2. การประเมินเพื่อวางแผนโครงการ การประเมินส่วนนี้เป็นการประเมินเพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมในการที่จะวางแผนให้การดำเนินงานในโครงการนั้น ๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. การประเมินขณะกำลังดำเนินโครงการ การประเมินส่วนนี้จะเน้นถึงการพิจารณาขั้นตอนการทำงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้หรือไม่หรือได้ดำเนินไปตามขั้นตอนที่ควรจะเป็นเพียงใด

4. การประเมินเพื่อพัฒนางาน การประเมินส่วนนี้ เป็นการประเมินเพื่อค้นหารูปแบบ แนวทางหรือข้อเสนอแนะในการที่จะทำให้งานที่กำลังดำเนินการอยู่นั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด

5. การประเมินเพื่อรับรองงานและเพื่อการขยายหรือปรับเปลี่ยนโครงการ การประเมินส่วนนี้เป็นการประเมินภายหลังการดำเนินงานตามโครงการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบผลที่ได้กับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้รวมทั้งการประมวลผล ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้กับโครงการต่อไป และเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการที่จะขยาย เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการในช่วงระยะเวลาต่อไปด้วย

จากแนวคิดหลักตามรูปแบบการประเมินของ Alkin นั้นจะเห็นว่า เป็นการประเมินเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ โดยนักประเมินทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการหาและการเตรียมข้อมูลรวมทั้งสรุปและรายงานให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้ทราบเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมนับว่าเป็นการประเมินที่มีระบบ คือ มีการประเมินการวางแผนโครงการเพื่อช่วยให้ได้วิธีการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ มีการประเมินการดำเนินโครงการเพื่อหาทางปรับปรุงจากการตรวจสอบ และสุดท้าย คือ การประเมินเพื่อรับรองโครงการ อย่างไรก็ตาม แนวคิดดังกล่าวยังขาดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน จึงยังไม่แพร่หลายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำไปใช้ยังไม่กว้างขวางเท่าที่ควร แต่ก็ได้ให้แนวคิดพื้นฐานของการประเมินโครงการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าควรจะมีการประเมินที่เป็นระบบเพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

แนวคิดการประเมินของ Hammond โดย Hammond ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโปรแกรมการศึกษา โดยเน้นหนักทางด้านโครงการนวัตกรรมในระดับท้องถิ่นซึ่งมีลักษณะเป็น 3 มิติ ดังนี้ (Worthen & Sanders, 1973, p. 158)

1. มิติด้านพฤติกรรมการเรียนรู้มิติในส่วนนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วนย่อย คือ

1.1 พุทธิพิสัย หมายถึง การเรียนรู้เนื้อหาวิชาการต่าง ๆ ที่ต้องใช้ปัญญาและสมองเป็นที่ตั้ง

1.2 จิตพิสัย หมายถึงการอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี มีความประพฤติที่ถูกต้อง มีความสนใจในค่านิยมที่เหมาะสม

1.3 ทักษพิสัย ได้แก่ การเรียนรู้ที่เน้นการทำงานด้วยการใช้ทักษะทางกล้ามเนื้อ

2. มิติด้านการจัดการเรียนการสอนมิตินี้แบ่งรายละเอียดได้ดังนี้

2.1 การจัดระบบการจัดระบบในส่วนนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนย่อย คือ

2.1.1 เวลา หมายถึง ช่วงเวลาและลำดับขั้นตอนของการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน

2.1.2 การจัดกลุ่มนักเรียน แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะย่อย คือ การจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับของการพัฒนาการเรียนรู้และการจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน

2.2 เนื้อหา หมายถึง องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

2.3 วิธีการ หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การเรียนการสอนที่เหมาะสม

2.4 ค่าใช้จ่าย หมายถึงรายจ่ายในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ที่อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดโปรแกรมการศึกษา

3. มิติต่างานมิตินี้ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ (1) ตัวนักเรียน (2) ครู (3) ผู้บริหาร (4) ผู้เชี่ยวชาญ (5) ครอบครัว และ (6) ชุมชนแวดล้อม ดังต่อไปนี้

3.1 ตัวนักเรียน เช่นอายุ ระดับชั้นเรียน เพศ ภูมิหลังทางครอบครัว ภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม สุขภาพกาย สุขภาพจิต ผลการเรียนรู้ ความสามารถ ความสนใจ และความเกี่ยวข้องกับนวัตกรรมต่าง ๆ

3.2 ครู ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

3.2.1 ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา สุขภาพ และบุคลิกภาพ

3.2.2 ข้อมูลทางการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน เช่น วิชาเอก วิชาโท ที่สำเร็จในการศึกษาระดับต่าง ๆ วุฒิสถูสุด ประสบการณ์ทางการศึกษา และประสบการณ์ด้านอื่น ๆ

3.2.3 ข้อมูลด้านสภาวะแวดล้อม เช่นเงินเดือน สมาชิกชมรม วิชาชีพ สมาชิกชมรมอื่น ๆ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม นิัยทางการอ่าน และงานอดิเรก

3.2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับของการมีส่วนร่วมในโปรแกรมต่าง ๆ

3.3 ครอบครัว ประกอบด้วย

3.3.1 ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนวัตกรรม เช่นมีบุตรอยู่โรงเรียน และมีส่วนร่วมในด้านนวัตกรรม หรือมีบุตรอยู่ในโรงเรียน แต่บางคนมีส่วนร่วม และบางคนไม่มีส่วนร่วมในนวัตกรรม หรือไม่มีบุตรอยู่ในโรงเรียน

3.3.2 ลักษณะทั่วไปของครอบครัว เช่น เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ขนาดของครอบครัว การกระจายของอายุ สถานภาพด้านการสมรส และรูปแบบของครอบครัว

3.3.3 รายได้ เช่น ระดับรายได้ จำนวนผู้ทำงาน แหล่งของรายได้และอาชีพ

3.3.4 สถานที่พักอาศัย เช่น ในเมือง ชานเมือง ชนบท

3.3.5 ระดับการศึกษาและอาชีพของบิดามารดา พี่น้องและญาติที่เกี่ยวข้อง

3.3.6 สมาชิกชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมทางศาสนา การเมือง สังคม วิชาชีพ หรืออื่น ๆ

3.3.7 อัตราการเคลื่อนย้าย เช่น ภูมิลำเนาของบิดา มารดา ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน อัตราการย้ายถิ่น

3.4 ชุมชนแวดล้อม ประกอบด้วย

3.4.1 สภาพทั่วไปของสิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ เช่น ทำเล และสภาพแวดล้อมทั่วไป

3.4.2 ลักษณะด้านภูมิหลังของประชากร เช่นความหนาแน่น อัตราการเกิด การตาย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ระบบการเคลื่อนย้าย และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3.4.3 ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เช่นธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม รายได้ และภาษีอากร

3.4.4 ลักษณะด้านภูมิหลังของสังคม เช่น การปกครอง การศึกษา ศาสนา บริการ การเงิน การพักผ่อน และความปลอดภัย

แนวคิดที่สำคัญมาจากโมเดลการประเมินของ Hammond ก็คือ ชี้ประเด็นที่ว่าในการจัดการเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ปลายทาง คือ ต้องการให้ผู้เรียนเกิด

การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมทั้ง 3 ส่วนที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งได้แก่ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และ ทักษะพิสัยนั้นย่อมมีความจำเป็นที่ผู้ดำเนินการจะต้องคำนึงถึงมิติที่สำคัญในอีก 2 ส่วนควบคู่กันไป คือ มิติด้านการจัดการเรียนการสอน และมิติสถาบัน นอกจากนั้น การประเมินยังมีจุดเน้นสำคัญที่ควรประเมินเป็นปัจจัยพื้นฐานเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนขององค์กรรวมทั้งผลสัมฤทธิ์ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน

แนวคิดการประเมินของ Stufflebeam โดย Stufflebeam ได้นิยามคำว่า การประเมินไว้ว่า คือ กระบวนการของการระบุหรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมถึงการดำเนินการเก็บข้อมูล และนำข้อมูลที่เก็บมาแล้วนั้นมาจัดทำให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการประกอบการตัดสินใจจากนิยามดังกล่าว มีสาระสำคัญดังนี้

1. การประเมินเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นกระบวนการ คือ มีความต่อเนื่องกันในการดำเนินงานอย่างครบวงจรและย้อนกลับมาสู่รอบใหม่ของวงจรด้วย
2. กระบวนการประเมิน จะต้องมีการระบุหรือบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ
3. กระบวนการประเมิน จะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้ระบุหรือบ่งชี้ไว้
4. กระบวนการประเมิน จะต้องมีการนำเอาข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาแล้วนั้นมาจัดทำให้เป็นสารสนเทศ
5. สารสนเทศที่ได้มานั้น จะต้องมีความหมายและมีประโยชน์
6. สารสนเทศดังกล่าว จะต้องได้รับการนำไปเสนอเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการกำหนดทางเลือกใหม่หรือแนวทางการดำเนินการใด ๆ ต่อไป

แนวคิดของ Stufflebeam มีลักษณะที่จะแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือ ฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุจัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหา และนำผลการประเมินที่ได้นั้นไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ ในส่วนที่เป็นรายละเอียดของการประเมินตามนิยามของ Stufflebeam นั้น สามารถถ่ายทอดออกเป็นโมเดลพื้นฐาน ดังแสดงในภาพ 3

ภาพ 3 โมเดลพื้นฐานของ Stufflebeam

ที่มา. จาก การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 5, หน้า 43), โดย
 เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2549, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การประเมินตามโมเดลของ Stufflebeam นั้น สามารถสรุปการประเมินเป็น
 3 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดหรือระบุและบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ
2. จัดเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิเคราะห์และจัดสารสนเทศ เพื่อนำเสนอฝ่ายวิชาการ

Stufflebeam ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินซึ่งเรียกว่า CIPP Model
 เป็นการประเมินอย่างมีระบบแบบแผนที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในการประเมิน
 โครงการต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง คำว่า CIPP เป็นคำย่อมาจากคำ 4 คำ ดังนี้

1. การประเมินบริบทหรือสถานะแวดล้อม (Context evaluation--C) เป็นการประเมิน
 ก่อนที่จะลงมือดำเนินการก่อนจะทำ โครงการใด ๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดหลักการ
 และเหตุผล รวมทั้งเพื่อพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องจัดทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็น
 ปัญหา ตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

2. การประเมินตัวป้อนเข้า (Input evaluation--I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณา
 ถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจน
 เทคโนโลยีและแผนของการดำเนินงาน

3. การประเมินกระบวนการ (Process evaluation--P) ส่วนนี้เป็นการประเมินเพื่อ
 หาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ เพื่อทำการแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อบกพร่องนั้น

หาข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่จะสั่งการเพื่อพัฒนางานต่าง ๆ และบันทึกภาวะเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product evaluation--P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการคือ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้แต่ต้น รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

การจัดประเภทของการประเมินดังกล่าว แสดงถึงการประเมินที่พยายามให้ครอบคลุมกระบวนการทำงานในทุก ๆ ขั้นตอน ตามแนวคิดที่รู้จักกันดีในนาม “CIPP” สิ่งที่ควบคู่กับการประเมินทั้ง 4 ประเภทข้างต้น ได้แก่ การตัดสินใจเพื่อดำเนินการใด ๆ ซึ่งสามารถจะแบ่งออกได้อีก 4 ประเภทเช่นกัน คือ

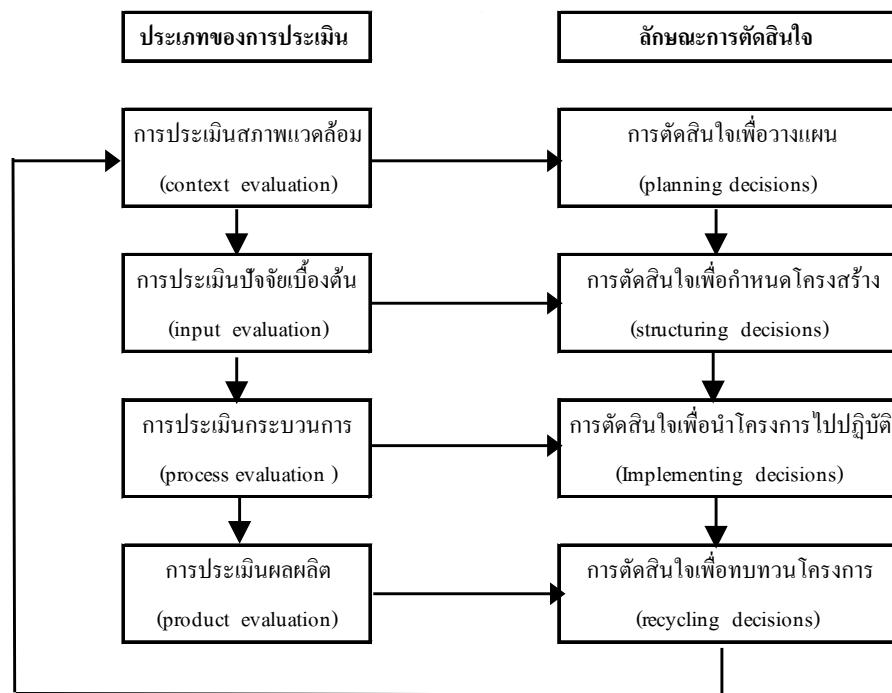
1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผนเป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินสถานะแวดล้อม มีบทบาทสำคัญ คือ กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับแผนในการดำเนินงาน

2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการเป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินตัวป้อน มีบทบาทสำคัญ คือ การกำหนดโครงสร้างของแผนงานและขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ ของโครงการ

3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติเป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินกระบวนการ มีบทบาทสำคัญคือ ควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามที่กำหนด และเพื่อปรับปรุงแก้ไขแนวทางการทำงานให้ได้ผลดี

4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการเป็นการตัดสินใจที่อาศัยผลจากการประเมินที่เกิดขึ้น มีบทบาทหลัก คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับการยุติ สัมเลิก หรือขยายโครงการในช่วงเวลาต่อไป

แนวคิดและเป้าหมายของการประเมินตามที่ Stufflebeam ได้เสนอมานี้แล้วนั้น นับว่าเป็นต้นแบบของการประเมินอย่างมีระบบ และเพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการดำเนินโครงการแต่ละประเภท จะเห็นได้ชัดว่า การประเมินแต่ละประเภทดังกล่าวจะต้องเอื้ออำนวยต่อการนำไปตัดสินใจ โดยรูปแบบความสัมพันธ์ ดังแสดงในภาพ 4

ภาพ 4 แนวทางการประเมินโครงการรูปแบบโมเดลของ Stufflebeam

ที่มา. จาก การประเมิน โครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 5, หน้า 45), โดย
 เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2549, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แนวคิดการประเมินของ Patton แนวคิดการประเมินของ Patton (อ้างถึงใน
 สมคิด พรหมจ้อย, 2546, หน้า 63) เป็นรูปแบบการประเมินที่ยึดประโยชน์การใช้สอย
 (utilization-focused evaluation) เพื่อแก้ปัญหของการประเมินโดยเฉพาะในประเด็น
 ที่มักจะได้รับการวิจารณ์ว่า การประเมินแล้วไม่นำผลการประเมินไปใช้ หรือผู้บริหาร
 มองว่าผลการประเมินไม่ตรงกับข้อมูลที่ต้องการใช้ประกอบการตัดสินใจ Patton จึงได้
 เสนอแนวคิดและแนวทางในการประเมิน ดังนี้

1. หลักการในการประเมิน การประเมินโครงการ นักประเมินควรให้ความสำคัญ
 กับผู้บริหาร หรือกลุ่มลูกค้าที่จะใช้ผลการประเมินนั้น ๆ คำถามเพื่อการประเมินหรือ
 ตรวจสอบ ควรเกิดจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องเหล่านั้น หรือต้องเป็นความอยากรู้อยากเห็นของ
 นักประเมินเป็นกรอบในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินซึ่งการประเมินตาม
 แนวคิดนี้ จะทำให้ผลการประเมินมีโอกาสถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนามากขึ้น

2. ขั้นตอนการดำเนินการประเมิน Patton ได้เสนอแนวทางในการประเมิน โดยเฉพาะ การดำเนินการเพื่อให้ได้วัตถุประสงค์ของการประเมินโดยแบ่งกิจกรรมเป็น 3 ขั้นตอน คือ

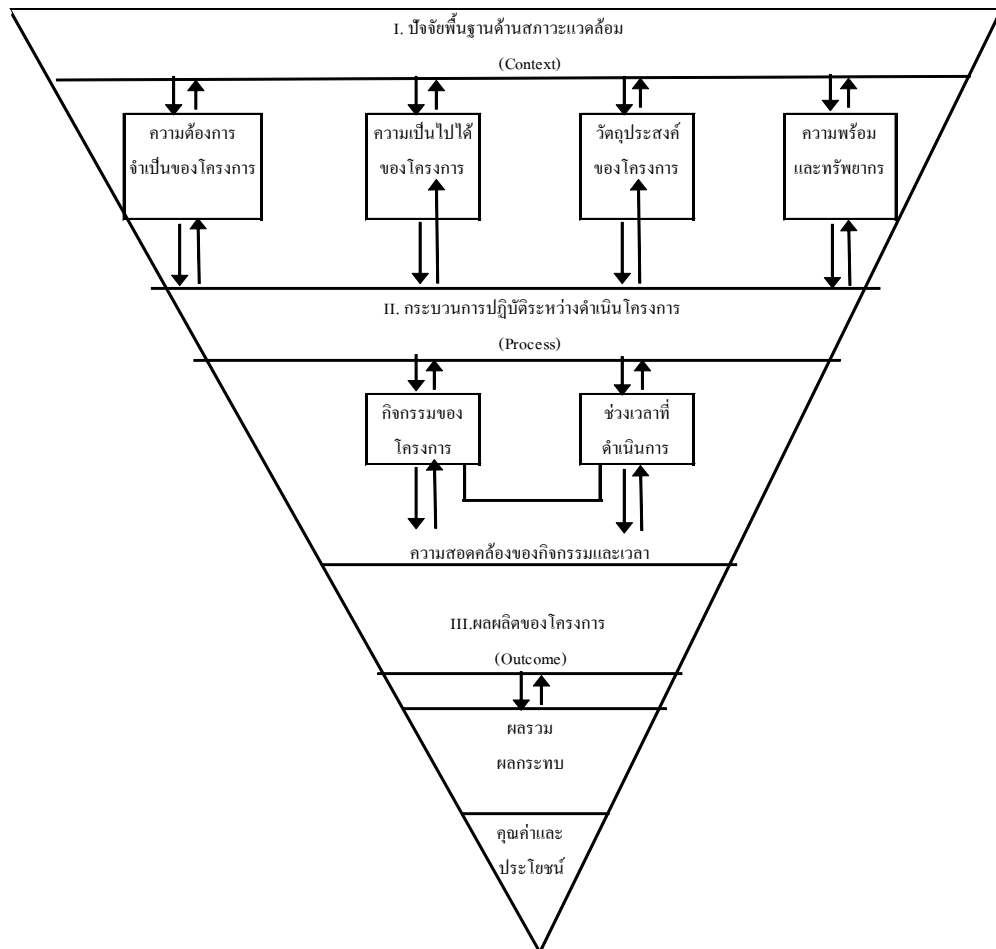
2.1 จำแนกประเภทหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ในขั้นตอนนี้ นักประเมินจะต้องพิจารณาว่ามีใครบ้างที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่จะประเมิน หรือเป็นผู้ที่ต้องการใช้ผลการประเมิน เช่น ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการคนอื่น ๆ

2.2 สัมภาษณ์หรือสอบถามผู้เกี่ยวข้องที่ได้จากข้อ (2.1) เพื่อรวบรวมความเห็น หรือความต้องการว่ากลุ่มบุคคลเหล่านั้นต้องการทราบผลการดำเนินงานโครงการในลักษณะใดบ้าง ต้องการใช้อะไรในการประเมินในเรื่องใด หรืออยากรู้อะไร

2.3 จัดหมวดหมู่คำถาม หรือความอยากรู้อยากเห็น หรือความต้องการใช้ ข้อมูลของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ แล้วกำหนดเป็นรายการ คำถามหลัก ๆ เพื่อการประเมิน เช่น การดำเนินงานโครงการทำได้ตามแผนเพียงใดเกิดปัญหาในลักษณะใดบ้าง ผลการดำเนินงานของโครงการทำได้บรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด ผู้เข้ารับการอบรม มีความพึงพอใจการอบรมครั้งนี้หรือไม่ ผู้เข้าอบรมมีความรู้เจตคติเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด หรือการดำเนินโครงการก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนมากน้อยเพียงใด เป็นต้น

หลังการดำเนินการทั้ง 3 ขั้นตอนแล้ว นักประเมินจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินที่ครอบคลุมประเด็นคำถามการประเมินของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ส่วนการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป ก็ดำเนินการตามกระบวนการประเมินตามปกติ

แนวคิดการประเมิน CPO การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศที่จำเป็นอันจะนำไปสู่การตัดสินใจความสำเร็จ รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุง พัฒนา ตลอดจนการสร้าง และกำหนดทางเลือกใหม่ในการดำเนินโครงการ ดังนั้น กิจกรรมการประเมินโครงการจึงเป็นกระบวนการรวบรวม ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของโครงการ ตลอดจนกระบวนการที่ปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และผลผลิตของโครงการ ภายใต้กิจกรรมและช่วงเวลาที่ได้กำหนดหรือวางแผนไว้ ซึ่ง เยาวดี ราชย์กุล วิบูลย์ศรี (2549) ได้พัฒนาเป็นรูปแบบหรือแบบจำลองของการประเมินโครงการขึ้น ซึ่งเป็นแบบที่เหมาะสมกับประเทศไทยมากที่สุด

หมายเหตุ: สัญลักษณ์ที่ใช้ มีดังนี้

1. หมายถึง เส้นแบ่งระหว่างองค์ประกอบ ซึ่งแยกกัน ไม่ได้ขาด
2. $\rightleftharpoons$ หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแต่ละองค์ประกอบในลักษณะ
ของการสื่อสาร แบบสองทางอย่างครบวงจร
3. C หมายถึง Context
4. P หมายถึง Process
5. O หมายถึง Outcome

ภาพ 5 รูปแบบการประเมินแบบ CPO

ที่มา. จาก การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 5, หน้า 303), โดย เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2549, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จากภาพ 5 จะเห็นได้ว่า การประเมินโครงการตามแนวคิดของ เยาวดี ราชัญกุล วิบูลย์ศรี (2549) ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนใหญ่ ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันอย่าง ต่อเนื่องตามลำดับ คือ (1) ปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการ (context) (2) กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (process) และ (3) ผลผลิตของโครงการ (outcome) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมโครงการ (context) หมายถึง บริบทต่าง ๆ ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการทั้งหมด เช่น ปัจจัยทางการเมือง ทางสังคม ทางวัฒนธรรม รวมทั้งปัจจัยทางกายภาพและทางด้านจิตใจ เป็นต้น การประเมินในส่วนนี้เป็นการประเมิน สภาพแวดล้อมหรือบริบทต่าง ๆ ของโครงการนั้น ๆ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร โดยพิจารณาถึง

1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ เพื่อให้ทราบถึงความจำเป็นหรือความต้องการ ของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการ สำหรับประเทศไทยมีปัจจัยทางการเมืองเข้ามา เกี่ยวข้องมาก นับตั้งแต่ความต้องการของโครงการ

1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ เพื่อให้ทราบโอกาสในการจัดทำโครงการ ต้องวิเคราะห์ให้เห็นถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคหรือที่เป็นข้อจำกัด ซึ่งเกิดขึ้นในระหว่าง ดำเนินโครงการทั้งนี้เพื่อนำมาเสนอเป็นข้อสารสนเทศ หรือข้อสังเกต ซึ่งเป็นประโยชน์ ต่อการแก้ไขหรือปรับปรุงโครงการ หรือเพื่อเสนอทางเลือกใหม่ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเพื่อประโยชน์ในการเจรจาต่อรองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เป็นเงื่อนไข บางประการอันจะนำไปสู่การยุติปัญหาในที่สุด โครงการต่าง ๆ มักจะมีปัจจัยทางการเมือง เข้ามาเกี่ยวข้องสูงมากประกอบกับรัฐบาลของประเทศไทยเป็นรัฐบาลผสมและมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลค่อนข้างบ่อย เป็นผลให้แนวนโยบายบางอย่างของรัฐบาลต้องปรับ ตามไปด้วย จึงทำให้บางโครงการต้องมีการทบทวนและอาจด้วยปัจจัยทางการเมืองเท่านั้น ที่ทำให้บางโครงการต้องหยุดชะงักหรือล้มเลิกได้

1.3 กำหนดวัตถุประสงค์ ของโครงการ เพื่อระบุถึงสิ่งที่ต้องการจะให้เกิดขึ้น จากโครงการ โดยพิจารณาถึงผลจากกิจกรรมของโครงการ ในสภาพความเป็นจริงบ่อยครั้ง ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่แน่นอน ซึ่งเกิดจากสาเหตุ หลายประการ จึงจำเป็นต้องแจ้งหรือชี้แจงให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกและความร่วมมือที่จะได้รับ รวมทั้งให้ความสำคัญกับโครงการตามสภาพที่ควรจะเป็นด้วย

1.4 ความพร้อมของทรัพยากรในด้านต่าง ๆ เช่น เงินทุน หรืองบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร เป็นต้น ปัญหาเรื่องงบประมาณ อาจส่งผลถึงวัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลกระทบที่เกิดขึ้นเพราะปัจจัยทางการเมือง รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของความต้องการ และความเป็นไปได้ดังกล่าวมาแล้ว ทำให้การดำเนินโครงการล่าช้าและค่าใช้จ่ายอาจสูงเพิ่มขึ้นได้

2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ (process) หมายถึง ขั้นตอนหรือกรรมวิธีที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับก่อนหลังอย่างเป็นระบบและครบวงจรในระหว่างดำเนินโครงการกระบวนการดังกล่าวอาจจะแตกต่างกันไปตามเป้าหมายในเชิงปรัชญาของแต่ละโครงการ (เทียนฉาย กิระนันท์, 2537, หน้า 1-2) เช่น โครงการธุรกิจมีเป้าหมายหลักก็คือ การแสวงหากำไรจากการดำเนินธุรกิจนั้น ๆ ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยลดทุนการดำเนินงานให้เหลือน้อยที่สุด ส่วนโครงการทางการศึกษาของรัฐ เป้าหมายหลักก็คือการปลูกฝังความรู้ให้ผู้รู้ที่เกี่ยวข้องทั้งเด็ก เยาวชน และบุคคลทั่วไป โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติในระยะยาว โครงการประเภทนี้จะไม่ มุ่งแสวงหากำไรสูงสุดเป็นหลัก เป็นต้น

ถึงแม้ว่ากระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการอาจจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับเป้าหมายในเชิงปรัชญาของแต่ละโครงการนั้น ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว แต่สำหรับการประเมินโครงการโดยทั่วไปมีองค์ประกอบสำคัญที่ต้องพิจารณาเป็นพิเศษก็คือ ความสอดคล้องของกิจกรรมและช่วงเวลาโดยพิจารณาถึง

2.1 กิจกรรม (activity) เพื่อให้ทราบว่า กิจกรรมนั้น ๆ มีความสอดคล้องหรือตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่และมีการจัดลำดับที่เหมาะสมต่อเนื่องกันมากน้อยเพียงใด

2.2 ช่วงเวลา (timing) เพื่อให้ทราบว่าช่วงเวลาที่จะดำเนินโครงการทางด้านกิจกรรมนั้น ๆ มีความเหมาะสมเพียงไรและมีข้อจำกัดประการใด และช่วงเวลาที่กำหนดไว้นั้น สามารถจะปรับเปลี่ยนไปจากเดิมได้ตามความจำเป็นหรือไม่ และเพราะเหตุใด

3. ผลผลิตของโครงการ คำว่า “ผลผลิต” นั้น มีความหมายครอบคลุมคำศัพท์ภาษาอังกฤษทั้ง 3 คำ ดังนี้ (1) Product ผลผลิต (2) Output ผลลัพธ์ และ (3) Outcome ผลผลิต ด้วยเหตุนี้ คำว่า ผลผลิตของโครงการ จึงหมายถึง ผลงานหรือผลที่ได้รับจากการกระทำกิจกรรมใด ๆ ของแต่ละโครงการ โดยสามารถแบ่งผลงานดังกล่าวเป็น 3 ประเภท คือ ผลรวม ผลกระทบ และคุณค่าหรือประโยชน์ ตามลำดับ

ในการประเมินผลผลิตของโครงการใด ๆ ก็ตาม จึงเป็นการประเมินเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการนั้น ๆ โดยพิจารณาถึง

3.1 ผลรวม (overall) เพื่อให้ทราบถึงผลที่เกิดขึ้นทั้งหมดจากกิจกรรมของโครงการทั้งทางตรงและโดยทางอ้อม

3.2 ผลกระทบ (impact) เพื่อให้ทราบถึงผลที่ตามมาจากการดำเนินโครงการนั้น ๆ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งจากที่คาดหวังไว้และมีได้คาดหวังไว้ด้วย

3.3 คุณค่าหรือประโยชน์ (utility) เพื่อให้ทราบถึงคุณค่าหรือความสำคัญของผลที่ได้จากการประเมิน ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจหรือนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม ต่อไป

การประเมินผลผลิตของโครงการตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นการประเมินผลรวมในลักษณะสรุป ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินได้รับทราบข้อมูลที่แท้จริงและที่จะเป็นไปอย่างครบถ้วน แต่การประเมินผลผลิตทั้ง 3 ขั้นตอนที่เสนอมานั้น บางครั้งสามารถดำเนินการได้ยาก เพราะเหตุผลสำคัญบางประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุผลทางกฎระเบียบและเงื่อนไขบางอย่าง เช่น เรื่องของเวลา งบประมาณ เป็นต้น ทำให้การประเมินโครงการในบางครั้งไม่สามารถครอบคลุมทุกขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้ ดังนั้น บางโครงการจึงอาจจะประเมินเฉพาะผลผลิตที่เป็นผลรวมเท่านั้น อย่างไรก็ตาม บางโครงการก็อาจจะมีประเมินถึงประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการที่สามารถคำนวณต้นทุนได้ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้การประเมินผลผลิตของแต่ละโครงการจึงต้องยืดหยุ่นไปตามสภาพที่เหมาะสม และตามความจำเป็นของแต่ละโครงการเป็นหลักเช่นกัน

จากคุณลักษณะรูปแบบการประเมินโครงการต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่า รูปแบบการประเมินโครงการแต่ละรูปแบบล้วนมีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกัน ดังนั้น ในการประเมินผลโครงการผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินควรจะได้มีการคัดเลือกและพัฒนา

รูปแบบการประเมินที่เหมาะสมสำหรับการประเมินโครงการ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า รูปแบบการประเมินแบบ CPO (CPO's evaluation model) มีจุดเด่นหลายประการที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับการประเมินโครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินแบบ CPO ได้พัฒนาขึ้นมาโดยคนไทย โดยศึกษารูปแบบการประเมินแบบต่าง ๆ แล้วปรับปรุงพัฒนาจนได้รูปแบบเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับการประเมินโครงการในประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับสังคม ประเพณี วัฒนธรรมของสังคมไทย

2. เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรูปแบบการประเมินอื่น ๆ แล้ว รูปแบบการประเมินแบบ CPO สามารถประเมินได้ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ของโครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วนพร้อมทั้งผลของการประเมินสามารถนำไปเป็นข้อมูล แนวทางในการตัดสินใจได้ว่าโครงการควรจะมีการปรับปรุงอย่างไร จึงจะทำให้ให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการจนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ประโยชน์ของการประเมินโครงการ

สมคิด พรหมจ้อย (2546, หน้า 30) กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมิน ดังนี้

1. ช่วยให้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนและโครงการ
2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน
3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ
4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไป
5. ช่วยให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานโครงการว่าเป็นอย่างไรคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่

6. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเอง จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึงผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2549, หน้า 93-95) กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมิน ดังนี้

1. การประเมินเป็นเครื่องมือของการรับรองคุณภาพในการให้บริการ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่น่าเชื่อถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาชนทั่วไปด้วย
2. การประเมินให้ผู้สนับสนุนด้านเงินทุนหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการได้รับทราบปัญหา โดยอาศัยหลักเชิงประจักษ์จากสภาพการที่เป็นจริง
3. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะอนุมัติงบประมาณให้แก่โครงการใด ๆ
4. การประเมินชี้ให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลัง โดยสามารถจะทราบได้ว่า โครงการใดมีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการคัดเลือกโครงการ
5. การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับบริการ ทำให้ทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน
6. การประเมินช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป

จากคำกล่าวของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ประโยชน์ของการประเมินโครงการเพื่อให้ทราบว่า โครงการมีความก้าวหน้า มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการอย่างไร ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ไพศาล ทับพุ่ม (2549) ศึกษาเรื่อง การประเมิน โครงการส่งเสริมการอ่าน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินใน 3 ด้าน คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ กระบวนการปฏิบัติระหว่าง

ดำเนินโครงการ และผลผลิตของโครงการ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการอ่าน ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน จำนวน 399 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวมมีปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิตของโครงการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

คณินนุช พิจิตรนรการ (2550) ศึกษาเรื่อง *การประเมินโครงการรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนประสาทวิทยาทาม* ตามความคิดเห็นของครูใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มง่าย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 246 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นจำนวน 152 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อโครงการรักการอ่านใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีความเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ด้านผลผลิต มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และด้านผลกระทบมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

วรรณิภา ขัตติรัตน์ (2550) ศึกษาเรื่อง *การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนทรงวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ* มีวัตถุประสงค์ 4 ด้าน คือ เพื่อประเมิน (1) ด้านบริบท (Context evaluation--C) ของโครงการ (2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation--I) ของโครงการ (3) ด้านกระบวนการ (Process evaluation--P) ของโครงการ และ (4) ด้านผลผลิต (Product evaluation) ของโครงการ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทรงวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2546 จำนวน 160 คน ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา

พบว่า (1) ด้านบริบทของโครงการมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการในระดับมากที่สุด (2) ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในระดับมากที่สุด (3) ด้านกระบวนการของโครงการเหมาะสมแก่การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในระดับมากที่สุด และ (4) ด้านผลผลิตนักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ในระดับมากที่สุด

แววตา พุกษา (2550) ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ จำนวน 34 คน ผู้บริหารจำนวน 16 คน ครู จำนวน 115 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 235 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริบทและด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับปานกลาง และด้านผลผลิตเมื่อเทียบกับเกณฑ์ คือ ร้อยละ 80 พบว่า อยู่ในระดับพอใช้

นริรัตน์ พงษ์จรรย์ (2551) ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการรักการอ่าน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ซึ่งใช้รูปแบบจำลอง CIPP Model ในการประเมินโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหาร 5 คน ครูผู้สอน 78 คน นักเรียน 338 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ด้านบริบท ผู้บริหารประเมินว่า โครงการรักการอ่าน มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ครูผู้สอนประเมินว่า มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น ครูผู้สอนประเมินว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการดำเนินงาน ครูผู้สอน และนักเรียนประเมินว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิต ครูผู้สอน และนักเรียน ประเมินว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

นฤมล พรหมมาก (2553) ศึกษาเรื่อง การประเมิน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยใช้แบบจำลอง การประเมิน CPO (CPO's evaluation model) เป็นแนวทางการประเมิน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (context) ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินงานของโครงการ (process) และด้านผลผลิต ของโครงการ (outcome) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูผู้รับผิดชอบ โครงการและนักเรียน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 80 คน ครูผู้สอน จำนวน 120 คน และ นักเรียนจำนวน 480 คน รวมทั้งสิ้น 720 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาในภาพรวม พบว่า (1) ด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (2) ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินงานของโครงการ และ (3) ด้านผลผลิตของ โครงการ ผลการประเมินในภาพรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก

พนิตทิพย์ เอี่ยมพริ้ง (2553) ศึกษาเรื่อง การประเมิน โครงการส่งเสริมการอ่าน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม ด้านกระบวนการปฏิบัติและด้านผลผลิต และเพื่อเปรียบเทียบการประเมินผลโครงการผลการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่าน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่ง หน้าที่ วุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหาร 55 คน ครู 110 คน ผู้ปกครองนักเรียน 135 คน นักเรียน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของ Scheffé (Scheffé's method) ผลการศึกษา พบว่า (1) ด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิตของ โครงการ อยู่ในระดับมาก (2) ผลการประเมินโครงการจำแนกตามขนาดโรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

ปานกลาง มาก และปานกลาง ตามลำดับ ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง อยู่ในระดับมาก โรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ในระดับปานกลาง ด้านผลผลิตของโครงการ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ อยู่ในระดับมาก โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก อยู่ในระดับปานกลาง (3) การเปรียบเทียบ ผลการประเมินโครงการทั้ง 3 ด้าน ผลการประเมินโครงการจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายคู่ที่แตกต่างกัน ได้แก่ ครู และนักเรียน มีความเห็นแตกต่างกันด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ ผลการประเมินโครงการจำแนกตามวุฒิการศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกัน ผลการประเมินโครงการจำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายคู่ที่แตกต่างกัน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดเล็ก มีความเห็นแตกต่างกัน ด้านกระบวนการปฏิบัติ ระหว่างดำเนินโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และโรงเรียนขนาดเล็ก มีความแตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

Braeder (1984) ศึกษาเรื่อง “Booktalking: A Survey of Student Reaction” ภายในโรงเรียนมัธยมจอห์น โอลิเวอร์ ในเมืองแวนคูเวอร์ โดยจัดให้มีการเล่าเรื่องจากหนังสือ ภายในห้องสมุดโรงเรียน จำนวน 18 ครั้ง ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 440 คน ฟังแล้วจึงให้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 เกี่ยวกับหนังสือที่นักเรียนชอบอ่าน และตอนที่ 3 เกี่ยวกับปฏิกิริยาของนักเรียนต่อการเล่าเรื่องที่น่าสนใจและมีส่วนในการค้นคว้าหนังสือ ช่วยให้ผู้อ่านรู้จักหนังสือใหม่ ๆ และช่วยให้ผู้อ่านมีความคุ้นเคยกับบรรณารักษ์มากขึ้น นอกจากนี้ก็ยังพบว่านักเรียน มีการยืมหนังสือออกไปอ่านนอกห้องสมุดมากขึ้น

Liang (2001) ศึกษาเรื่อง “An Evaluation of a Public University’s ESL Program for International Graduate Students” ผลการศึกษาพบว่า โครงการสามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาต่างชาติ สำหรับการปรับปรุงทักษะภาษาอังกฤษโดยการจัดทดสอบและการมอบหมายงานในชั้นเรียน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่เคยศึกษาภาษาอังกฤษ

มามากกว่า 10 ปี ยังคงไม่มั่นใจในทักษะภาษาของพวกเขาเมื่อมาถึงสหรัฐอเมริกา ความไม่พอใจในการฝึกอบรมภาษาอังกฤษที่ได้รับจากประเทศของตนและความคาดหวังว่าโครงการภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจะช่วยในการปรับปรุงทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของพวกเขา มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้และความพึงพอใจของนักศึกษา ลักษณะการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางช่วยให้ผลลัพธ์เป็นบวก ในทางตรงกันข้าม ความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการกิจของโครงการ ความไม่พอใจในกระบวนการจัดทดสอบ ความโกรธซึ่งเป็นผลมาจากนักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยพวกเขาไม่เชื่อว่าพวกเขาต้องลงทะเบียนเรียนและเนื้อหาวิชาที่เรียนในชั้นเรียนง่ายขึ้นไป ทำให้ระดับแรงจูงใจ ความพึงพอใจ และประสิทธิภาพของโครงการอยู่ในระดับต่ำ

Fox (2014) ศึกษาเรื่อง “An Evaluation of a Volunteer Tutoring Programme to Improve Reading Ability in Children Learning English as an Additional Language: A Randomised Controlled Trial” เป็นการประเมิน โปรแกรมอาสาสมัครเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านหนังสือของเด็กที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาอื่น: การทดลองแบบสุ่ม ซึ่งได้กล่าวถึงการออกแบบและการประเมินผลงานอาสาสมัครแบบตัวต่อตัวเพื่อประเมินความสามารถในการอ่านของเด็กอายุ 5-8 ปีที่เรียนรู้เรื่อง EAL โดยโปรแกรมการนี้จะใช้หลักแนวทางที่มีแนวโน้มในการพัฒนาการอ่านทั้งภาษาเอกพจน์และภาษา EAL และได้ดำเนินการโดยนักศึกษาอาสาสมัครที่เป็นอาสาสมัครมากกว่า 12 สัปดาห์ โดยเด็กกลุ่ม EAL ที่มีปัญหาการอ่านหนังสือได้รับการคัดเลือกและสุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มควบคุมซึ่งการประเมินผลลัพธ์ไม่พบหลักฐานที่ชัดเจนว่าโปรแกรมการสอนมีผลกระทบต่อความสามารถในการอ่านซึ่งอาจบ่งชี้ว่า วิธีการใช้งานแบบ Manualised ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กในกลุ่ม EAL ทั้งหมด และจากการวิเคราะห์เชิงสำรวจพบว่า ไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญทางเพศ แต่มีนัยสำคัญต่อปริมาณเมื่ออ่านคำศัพท์ได้อย่างถูกต้องและคล่อง การประเมินกระบวนการระบุปัญหาบางอย่างเกี่ยวกับการใช้งานและความเที่ยงตรงของโปรแกรม การจัดสี และความสามารถต่าง ๆ ภายในกลุ่มตัวอย่าง การศึกษานี้เน้นถึงประโยชน์ของการใช้การออกแบบแบบผสมผสานเพื่อสำรวจผลกระทบทั้งหมดของโครงการสอนพิเศษ การทดลองในอนาคตควรพิจารณาสรรหาตัวอย่างเด็กที่มีขนาดใหญ่และการตรวจคัดกรองเพื่อระบุผู้ที่ประสบความสำเร็จน้อยที่สุด

Gunes and Gunes (2014) ศึกษาเรื่อง “Teaching Critical Reading in Schools and Associate with Education” เป็นการศึกษาถึงความสำคัญการอ่านเชิงวิเคราะห์ พัฒนา มุมมองในแง่บวกและความมีสติเพื่อเพิ่มระดับความสำเร็จของนักเรียนในการศึกษาได้ อธิบายกระบวนการศึกษาข้อกำหนดเกี่ยวกับความสามารถและนิสัยรักการอ่าน ในบทนี้ นิสัยรักการอ่านการศึกษารักการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผลจากการศึกษารักการอ่านเชิงวิเคราะห์ ตรวจสอบว่า ชีวิตประจำวันความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ในการศึกษา นี้ พบว่า เมื่อนักเรียนได้อ่านเชิงวิเคราะห์ในทุกวัน มีผลทางการศึกษาเพิ่มขึ้น ในบทนี้ เพื่อดึงดูดความสนใจในการอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญในการศึกษาและการเรียนการสอน ทางการศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า รูปแบบในการประเมิน โครงการมีหลายรูปแบบ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น มาประยุกต์ใช้ในการประเมินโครงการ รักการอ่านโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO ซึ่งประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการรักการอ่านด้านกระบวนการ ปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการรักการอ่าน และด้านผลผลิตของโครงการรักการอ่าน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการรณรงค์การอ่านของนักเรียนโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO เป็นแนวทางในการประเมินโครงการ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการ
2. ผู้ให้ข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO (CPO's evaluation model) ซึ่งพัฒนาโดย เขาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2549) เป็นแนวทางในการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนสิริรัตนาร ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

1. ปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนสิริรัตนาร (context) ประกอบด้วย

- 1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการรณรงค์การอ่านโรงเรียนสิริรัตนาร (need assessment) จากสภาพปัญหาที่ทำให้ต้องดำเนินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร เป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการรื้อการอ่านโรงเรียนสิริรัตนาร (feasibility) โดยพิจารณาถึงสภาพปัญหาที่เป็นอุปสรรคหรือเป็นข้อจำกัดต่อการดำเนินโครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการรื้อการอ่านโรงเรียนสิริรัตนาร (objectives) คือ การคำนึงถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร เป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.4 ความพร้อมของทรัพยากรของโครงการรื้อการอ่านโรงเรียนสิริรัตนาร (readiness and resources) โดยพิจารณาถึงสิ่งที่ใช้ในการดำเนินโครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ได้แก่ สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร เงินทุน และงบประมาณ เป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2. กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการรื้อการอ่านโรงเรียนสิริรัตนาร (process)

2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการรื้อการอ่านโรงเรียนสิริรัตนาร (activity) โดยพิจารณาถึงขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากครูแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.2 ช่วงเวลาการดำเนินงานของโครงการรื้อการอ่านโรงเรียนสิริรัตนาร (timing) โดยพิจารณาระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินโครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากครูแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. การประเมินผลผลิตของโครงการ หมายถึง การประเมินผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจากการเข้าร่วมโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียนที่แสดงถึงการมีนิสัยรักการอ่านและความพึงพอใจต่อโครงการ

3.1 นิสัยรักการอ่านของนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียนสิริรัตนารที่มีความสนใจใฝ่รู้ ใช้วิธีค้นคว้าด้วยการอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างอ่านหนังสือ มีพฤติกรรมการเข้าใช้ห้องสมุดหรือมุมอ่านหนังสือ อ่านได้ทุกสถานที่ ทุกเวลาเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากนักเรียนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการรักการอ่าน หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของนักเรียนโรงเรียนสิริรัตนารที่มีต่อการดำเนินการโครงการรักการอ่านหลังจากได้เข้าร่วมโครงการรักการอ่าน เป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นจากนักเรียนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สำหรับรูปแบบและแนวทางในการประเมินโครงการ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

กรอบการประเมินโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร

วัตถุประสงค์การประเมิน	ตัวบ่งชี้/สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล
เพื่อประเมินโครงการรกรการอ่าน ของโรงเรียนสิริรัตนารใน 3 ด้าน ดังนี้				
1. ด้านปัจจัยพื้นฐานสภาวะแวดล้อม ของโครงการรกรการอ่าน	1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ของโครงการได้แก่ 1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการ 1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการ 1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ 1.4 ความพร้อมของทรัพยากร	ผู้บริหาร โรงเรียน	แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร	1. ความถี่ 2. ร้อยละ 3. ค่าเฉลี่ย 4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนิน โครงการรกรการอ่าน	2. ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนิน โครงการรกรการอ่าน ได้แก่ 2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ 2.2 ช่วงเวลาการดำเนินงานของโครงการ	ครู	แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 สำหรับครู	1. ความถี่ 2. ร้อยละ 3. ค่าเฉลี่ย 4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ด้านผลผลิตของโครงการ	3. ข้อมูลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังจากการเข้าร่วม โครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียน ได้แก่ 3.1 นิยัรกรการอ่านของนักเรียน 3.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการ	นักเรียน	แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 สำหรับนักเรียน	1. ความถี่ 2. ร้อยละ 3. ค่าเฉลี่ย 4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผู้ให้ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับโครงการรณรงค์การอ่าน ประกอบด้วย กลุ่มบุคคล 3กลุ่ม คือ

1. ผู้บริหารโรงเรียนสิริรัตนาร จำนวน 4 คน
2. ครูโรงเรียนสิริรัตนารทั้งหมด 110 คน
3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนสิริรัตนาร จำนวน 2,693 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนสิริรัตนาร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามระดับชั้น ตั้งแต่ชั้น ม. 1 - ม. 6 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงในสุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคนอื่น ๆ, 2555, หน้า 101) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 335 คน และใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วนประชากร รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูล	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. นักเรียนชั้น ม. 1	520	65
2. นักเรียนชั้น ม. 2	515	64
3. นักเรียนชั้น ม. 3	501	62
4. นักเรียนชั้น ม. 4	362	45
5. นักเรียนชั้น ม. 5	395	49
6. นักเรียนชั้น ม. 6	400	50
รวม	2,693	335

สำหรับผู้บริหาร โรงเรียนสิริรัตนารและครูโรงเรียนสิริรัตนาร ผู้วิจัยศึกษาจาก
ประชากรจำนวน 114 คน ดังนั้น ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 449 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับการประเมิน คือ แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ
ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการรักการอ่านของ
โรงเรียนสิริรัตนารโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO (สำหรับผู้บริหาร)
โดยมีเนื้อหาและลักษณะของแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินโครงการรักการอ่านของ
โรงเรียนสิริรัตนารด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการลักษณะของ
แบบสอบถามจะเป็นปลายปิดแบบมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ โดยมี
เกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม
ความพร้อมของทรัพยากรมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม
ความพร้อมของทรัพยากรมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม
ความพร้อมของทรัพยากรปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม
ความพร้อมของทรัพยากรน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม
ความพร้อมของทรัพยากรน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสถานะของโครงการมีลักษณะเป็น ข้อคำถามปลายเปิด

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการรกรการอ่านของ โรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO (สำหรับครู) โดยมี เนื้อหาและลักษณะของแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินโครงการรกรการอ่าน ของโรงเรียนสิริรัตนาร ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการลักษณะของ แบบสอบถามจะเป็นปลายปิดแบบมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ โดยมี เกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสถานะของโครงการและด้านกระบวนการปฏิบัติ ระหว่างดำเนินโครงการมีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการรกรการอ่านของ โรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO (สำหรับนักเรียน) โดยมีเนื้อหาที่จะสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม มีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินโครงการรกรการอ่านของ โรงเรียนสิริรัตนาร ด้านผลผลิตของโครงการลักษณะของแบบสอบถามจะเป็นปลายปิด แบบมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง พฤติกรรมหรือสิ่งที่ยากให้มีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ/พึงพอใจมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง พฤติกรรมหรือสิ่งที่ยากให้มีขึ้นเกือบทุกครั้ง/พึงพอใจมาก

คะแนน 3 หมายถึง พฤติกรรมหรือสิ่งที่ยากให้มีขึ้นเป็นครั้งคราว/พึงพอใจปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง พฤติกรรมหรือสิ่งนาน ๆ จึงจะมีโอกาสทำ/พึงพอใจน้อย

คะแนน 1 หมายถึง พฤติกรรมหรือสิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นเลย/พึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในด้านผลผลิตของโครงการมีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัยเพื่อใช้ประเมินโครงการรกรการอ่านของนักเรียนโรงเรียนสิริรัตนาร ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดหลักการเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการประเมินโครงการรกรการอ่านเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและพัฒนาแบบสอบถามให้ครอบคลุมตรงตามเนื้อหาของเรื่องที่ทำกรวิจัย

2. ศึกษารูปแบบการประเมินแบบ CPO ของ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2549) โดยศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบในการประเมินทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านปัจจัยพื้นฐาน สภาวะแวดล้อม ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ ด้านผลผลิตของโครงการ แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างเครื่องมือ

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของรูปแบบการประเมินแบบ CPO โดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุม การประเมินโครงการรกรการอ่านของนักเรียนโรงเรียนสิริรัตนาร ดังนี้

3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือประเมินโครงการรกรการอ่านของนักเรียนโรงเรียนสิริรัตนาร

3.2 กำหนดองค์ประกอบหลักของเนื้อหาในเรื่องที่ต้องการศึกษา คือ การประเมินโครงการตามกรอบรูปแบบการประเมินแบบ CPO ซึ่งแยกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการรณรงค์การอ่านของนักเรียนโรงเรียนสิริรัตนารักษ์ ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการรณรงค์การอ่านของนักเรียนโรงเรียนสิริรัตนารักษ์ และด้านผลผลิตของโครงการของนักเรียนโรงเรียนสิริรัตนารักษ์

3.3 เขียนข้อคำถามเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นย่อยในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งจำนวนข้อคำถามจะขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่จะประเมินในแต่ละองค์ประกอบ

3.4 จัดทำร่างแบบสอบถาม ตามลักษณะเครื่องมือที่กำหนดไว้

4. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรึกษากับท่านอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบพิจารณาแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุง แก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (index of Item Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

-1 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

0 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

นำผลประเมินจากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่า IOC และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6-1.00 (ดูภาคผนวก ค ประกอบ)

6. นำแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับที่ได้มาปรับปรุงและแก้ไขโดยใช้ทดลอง (try-out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ฉบับที่ 1 ทดลองใช้กับผู้บริหาร โรงเรียน 30 คน

ฉบับที่ 2 ทดลองใช้กับครู 30 คน

ฉบับที่ 3 ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 1-6 ระดับละ 5 คน รวม 30 คน

จากนั้นจึงนำผลที่ได้จากแบบสอบถามดังกล่าวมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวม เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป โดยแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30-0.89

ทั้ง 3 ฉบับ (ดูภาคผนวก ค) และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของ Cronbach ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97, 0.89 และ 0.94 ตามลำดับ (ดูภาคผนวก ค ประกอบ)

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียนโรงเรียนสิริรัตนาร มี การดำเนินตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครู และนักเรียนด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลา ที่จะขอรับแบบสอบถามกลับคืน
2. จัดทำสมุดคู่มือลงรหัสข้อมูลและทำการลงรหัสข้อมูลที่ได้รับ (coding) เพื่อนำไปในการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และตรวจสอบการให้คะแนนแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การประเมินโครงการ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยวิธีการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร เพื่อประเมินโครงการทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยพื้นฐาน สถานะแวดล้อม ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และด้านผลผลิต

ของโครงการนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งโดยรวมและเป็นรายข้อ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน และนำเสนอ ในรูปตารางประกอบความเรียง

เกณฑ์ที่ใช้ในการตีความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระดับพฤติกรรม/ความเหมาะสม/ความต้องการ
จำเป็น/ความพร้อมของทรัพยากร/ความเป็นไปได้/ความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ระดับพฤติกรรม/ความเหมาะสม/ความต้องการ
จำเป็น/ความพร้อมของทรัพยากร/ความเป็นไปได้/ความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับพฤติกรรม/ความเหมาะสม/ความต้องการ
จำเป็น/ความพร้อมของทรัพยากร/ความเป็นไปได้/ความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับพฤติกรรม/ความเหมาะสม/ความต้องการ
จำเป็น/ความพร้อมของทรัพยากร/ความเป็นไปได้/ความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับพฤติกรรม/ความเหมาะสม/ความต้องการ
จำเป็น/ความพร้อมความพร้อมของทรัพยากร/ความเป็นไปได้/ความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การประเมิน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป (ระดับพฤติกรรม/ความเหมาะสม/
ความต้องการจำเป็น/ความพร้อมของทรัพยากร/ความเป็นไปได้/ความพึงพอใจมากขึ้นไป)
จึงจะถือว่าผ่านการประเมิน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการรณรงค์การอ่านของนักเรียนโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO ของ เยาวดี ราชัยกุล วิบูลย์ศรี (2549) มาเป็นหลักในการประเมินโครงการ ซึ่งแบ่งการประเมินเป็น 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการ ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการรณรงค์การอ่าน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร

ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร

ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร

ด้านผลผลิตของโครงการ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้บริหาร รายละเอียด
ดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 3)

ตาราง 3

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้บริหาร

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	3	75.0
1.2 หญิง	1	25.0
รวม	4	100.0
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี		
2.2 30-40 ปี		
2.3 41-50 ปี	3	75.0
2.4 51 ปีขึ้นไป	1	25.0
รวม	4	100.0
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี		
3.2 ปริญญาโทขึ้นไป	4	100.0
รวม	4	100.0
4. ตำแหน่ง		
4.1 ผู้อำนวยการ	1	25.0
4.2 รองผู้อำนวยการ	3	75.0
รวม	4	100.0

จากตาราง 3 พบว่า ผู้บริหารเป็นเพศชาย ร้อยละ 75 เพศหญิง ร้อยละ 25 โดยช่วงอายุมากที่สุด คือ ช่วง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 75 และอายุ 51 ปีขึ้นไป เป็นช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 25 ด้านระดับการศึกษาประชากรอยู่ในระดับปริญญาโททุกคน ส่วนในด้านตำแหน่งตำแหน่งรองผู้อำนวยการ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75 รองลงมา คือ ผู้อำนวยการ ร้อยละ 25

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มครู รายละเอียดดังข้อมูล
ที่ปรากฏ (ดูตาราง 4)

ตาราง 4

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มครู

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	26	23.6
1.2 หญิง	84	76.4
รวม	110	100.0
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	36	32.7
2.2 30-40 ปี	40	36.4
2.3 41-50 ปี	18	16.4
2.4 51 ปีขึ้นไป	16	14.5
รวม	110	100.0
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	92	83.6
3.2 ปริญญาโทขึ้นไป	18	16.4
รวม	110	100.0
4. ตำแหน่ง		
4.1 ครูผู้ช่วย	33	30
4.2 ครู	56	50.9
4.3 ครูชำนาญการ	12	10.9
4.4 ครูชำนาญการพิเศษ	9	8.2
รวม	110	100.0

จากตาราง 4 พบว่า ครูเป็นเพศชาย ร้อยละ 23.6 เพศหญิง ร้อยละ 76.4 โดยช่วงอายุมากที่สุด คือ ช่วงอายุ 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.4 อายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.7 ช่วงอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.4 โดยช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยสุด คือ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.5 ด้านระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 83.6 ส่วนระดับปริญญาโทขึ้นไป มีร้อยละ 16.4 ในด้านตำแหน่ง พบว่า ดำรงตำแหน่งครู ร้อยละ 50.9 รองลงมา คือ ครูผู้ช่วย ครูชำนาญการ และครูชำนาญการพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 30.0, 10.9 และ 8.2 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักเรียน รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 5)

ตาราง 5

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักเรียน

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	146	43.6
1.2 หญิง	189	56.4
รวม	335	100.0
2. ระดับชั้นที่กำลังศึกษา		
2.1 ม. 1	65	19.4
2.2 ม. 2	64	19.1
2.3 ม. 3	62	18.5
2.4 ม. 4	45	13.4
2.5 ม. 5	49	14.6
2.6 ม. 6	50	14.9
รวม	335	100.0

จากตาราง 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนเป็นเพศชาย ร้อยละ 43.6 เพศหญิง ร้อยละ 56.4 ส่วนระดับชั้นที่กำลังศึกษานักเรียนชั้น ม. 1 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.4 รองลงมา คือ ลำดับชั้น ม. 2, ม. 3, ม. 6, ม. 5 และ ม. 4 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 19.1, 18.5, 14.9, 14.6 และ 13.4 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร

ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการ

ผลการประเมินโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการ รายละเอียดดังข้อมูลปรากฏ (ดูตาราง 6-7)

ตาราง 6

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมิน และผลการประเมินโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ในภาพรวม ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการจากกลุ่มผู้บริหาร

ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการ	μ	σ	ระดับ
1. ความต้องการจำเป็นของโครงการ	4.08	.32	มาก
2. ความเป็นไปได้ของโครงการ	4.30	.37	มาก
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	4.17	.14	มาก
4. ความพร้อมของทรัพยากร	4.21	.21	มาก
เฉลี่ยรวม	4.19	.26	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการในภาพรวม ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$, $\sigma = .26$) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาตามประเด็นย่อย พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำเรียงตามลำดับ ได้แก่ ประเด็นความเป็นไปได้ของโครงการ ($\mu = 4.30$, $\sigma = .37$) ประเด็นความพร้อมของทรัพยากร

($\mu = 4.21$, $\sigma = .21$) ประเด็นวัตถุประสงค์ของโครงการ ($\mu = 4.17$, $\sigma = .14$) และประเด็นความต้องการจำเป็นของโครงการ ($\mu = 4.08$, $\sigma = .32$)

ตาราง 7

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมิน และผลการประเมิน โครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารักษ์ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการในแต่ละประเด็นจากกลุ่มผู้บริหาร

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ
ความต้องการจำเป็นของโครงการ			
1. นักเรียนไม่มีนิสัยในการรักการอ่านและการค้นคว้า	4.00	.00	มาก
2. นักเรียนไม่ชอบใช้บริการห้องสมุด มุมหนังสือ	4.00	.82	มาก
3. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน	4.50	.58	มาก
4. นักเรียนขาดทักษะการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.00	.00	มาก
5. นักเรียนอ่านหนังสือไม่คล่อง แปลความจากเรื่องที่อ่านไม่ได้	4.00	.82	มาก
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง	4.00	.82	มาก
เฉลี่ยรวมประเด็นความต้องการจำเป็นของโครงการ	4.08	.32	มาก
ความเป็นไปได้ของโครงการ			
1. รูปแบบกิจกรรมตามโครงการรณรงค์การอ่านมีความเหมาะสมกับสภาพโรงเรียน	4.50	.58	มาก
2. โครงการรณรงค์การอ่านมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน	4.50	.58	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการดำเนินกิจกรรมรณรงค์การอ่าน	4.50	.58	มาก
4. โรงเรียนได้รับความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ	4.25	.96	มาก
5. ครูมีเวลาในการดำเนินงานโครงการรณรงค์การอ่าน	4.00	.00	มาก
6. ครูผู้รับผิดชอบโครงการรณรงค์การอ่านมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมรณรงค์การอ่าน	4.00	.82	มาก
เฉลี่ยรวมประเด็นความเป็นไปได้ของโครงการ	4.30	.37	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ
วัตถุประสงค์ของโครงการ			
1. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินผลได้	4.00	.00	มาก
2. วัตถุประสงค์มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพและปัญหาด้านการศึกษาของโรงเรียน	4.00	.00	มาก
3. โครงการรกรการอ่านมีขอบเขตเวลาที่แน่นอนในการดำเนินการ	4.50	1.00	มาก
4. โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลายตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.25	.50	มาก
5. โครงการนี้ต้องการให้นักเรียนมีนิสัยในการรกรการอ่านเพิ่มมากขึ้น	4.25	.50	มาก
6. วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถดำเนินการได้จริง	4.00	.00	มาก
เฉลี่ยรวมประเด็นวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.17	.14	มาก
ความพร้อมของทรัพยากร			
1. แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมของโรงเรียนตั้งอยู่ในที่ที่สะดวกต่อการใช้บริการ	4.00	.00	มาก
2. มุมหนังสือ ห้องสมุดมีความสะอาดและมีระบบการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า	4.00	.00	มาก
3. สื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมรกรการอ่านมีจำนวนเพียงพอและอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน	4.25	.50	มาก
4. จำนวนครู บุคลากรในการดำเนินงานตามโครงการมีจำนวนเพียงพอ	4.25	.50	มาก
5. โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมตามโครงการตลอดปีการศึกษา	4.50	.58	มาก
6. มีหนังสือใหม่ ๆ เพียงพอต่อความต้องการ	4.25	.50	มาก
เฉลี่ยรวมประเด็นความพร้อมและทรัพยากร	4.21	.21	มาก

จากตาราง 7 การประเมินด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารในแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นความต้องการจำเป็นของโครงการผลการประเมินมีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.08$, $\sigma = .32$) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินหากพิจารณาเป็นรายชื่อ ซึ่งมีจำนวน 6 ข้อ ปรากฏว่า มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ นักเรียนไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน ($\mu = 4.50$, $\sigma = .58$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง ($\mu = 4.00$, $\sigma = .82$)

ประเด็นความเป็นไปได้ของโครงการ พบว่า ผลการประเมินมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = .37$) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินหากพิจารณาเป็นรายชื่อ ซึ่งมีจำนวน 6 ข้อ ปรากฏว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดมี 3 ข้อ คือ รูปแบบกิจกรรมตามโครงการรักการอ่านมีความเหมาะสมกับสภาพโรงเรียน ($\mu = 4.50$, $\sigma = .58$) โครงการรักการอ่านมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ($\mu = 4.50$, $\sigma = .58$) ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการดำเนินกิจกรรมรักการอ่าน ($\mu = 4.50$, $\sigma = .58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมี 2 ข้อ คือ ครูมีเวลาในการดำเนินงานโครงการรักการอ่าน ($\mu = 4.00$, $\sigma = .00$) ครูผู้รับผิดชอบโครงการรักการอ่านมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมรักการอ่าน ($\mu = 4.00$, $\sigma = .82$)

ประเด็นวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่า ผลการประเมินวัตถุประสงค์มีความเหมาะสมมาก ($\mu = 4.17$, $\sigma = .14$) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินหากพิจารณาเป็นรายชื่อ ซึ่งมีจำนวน 6 ข้อ ปรากฏว่า มีความเหมาะสมมากทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โครงการรักการอ่านมีขอบเขตเวลาที่แน่นอนในการดำเนินการ ($\mu = 4.50$, $\sigma = 1.00$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมี 3 ข้อ คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินผลได้ ($\mu = 4.00$, $\sigma = .00$) วัตถุประสงค์มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพและปัญหาทางการศึกษาของโรงเรียน ($\mu = 4.00$, $\sigma = .00$) วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถดำเนินการได้จริง ($\mu = 4.00$, $\sigma = .00$)

ประเด็นความพร้อมของทรัพยากร พบว่า ผลการประเมินมีความพร้อมของทรัพยากรอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21$, $\sigma = .21$) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินหากพิจารณาเป็นรายชื่อ ซึ่งมีจำนวน 6 ข้อ ปรากฏว่า มีความพร้อมของทรัพยากรอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยข้อ

ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมตามโครงการตลอดปีการศึกษา ($\mu = 4.50$, $\sigma = .58$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมี 2 ข้อ คือ แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนตั้งอยู่ในที่ที่สะดวกต่อการใช้บริการ ($\mu = 4.00$, $\sigma = .00$) มุมหนังสือ ห้องสมุดมีความสะอาดและมีระบบการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า ($\mu = 4.00$, $\sigma = .00$)

สำหรับด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการ ไม่มีผู้ระบุปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ

ผลการประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 8)

ตาราง 8

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมิน และผลการประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารในภาพรวม ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ จากกลุ่มครู

กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ	μ	σ	ระดับ ความเหมาะสม
1. กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ	4.01	.54	มาก
2. ช่วงเวลาการดำเนินงานของโครงการ	4.05	.57	มาก
เฉลี่ยรวม	4.03	.55	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการในภาพรวม ผลประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.03$, $\sigma = .55$) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน

เมื่อพิจารณาตามประเด็นย่อย พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำเรียงตามลำดับ ได้แก่ ประเด็นช่วงเวลาการดำเนินงานของโครงการ ($\mu = 4.05$, $\sigma = .57$) และประเด็นกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ ($\mu = 4.01$, $\sigma = .54$)

ตาราง 9

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมิน และผลการประเมิน โครงการร้กการอ่าน ของโรงเรียนสิริรัตนาร ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการในแต่ละประเด็น จากกลุ่มครู

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความเหมาะสม
กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ			
1. มีการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	3.78	.79	มาก
2. มีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบดำเนินโครงการ	4.20	.62	มาก
3. มีการประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ก่อนดำเนินโครงการ	4.04	.72	มาก
4. มีการจัดกิจกรรมร้กการอ่านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ตลอดปีการศึกษาและส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วม การจัดกิจกรรมร้กการอ่านของหน่วยงานอื่น	4.15	.74	มาก
5. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินการดำเนิน โครงการตามระยะเวลาที่กำหนด	4.00	.74	มาก
6. รายงานผลการดำเนินการโครงการต่อนักเรียน ครู ผู้ปกครองเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ	3.90	.87	มาก
เฉลี่ยรวมประเด็นกิจกรรมที่ดำเนินโครงการ	4.01	.54	มาก
ช่วงเวลาการดำเนินงานของโครงการ			
1. มีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ	4.11	.67	มาก
2. ใช้เวลาเพียงพอในการจัดกิจกรรมร้กการอ่าน	4.05	.77	มาก
3. มีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ	4.05	.71	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ ความเหมาะสม
4. การบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม			
สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	4.09	.74	มาก
5. การจัดเวลาในการประเมินผลมีความเหมาะสม	3.94	.72	มาก
เฉลี่ยรวมประเด็นช่วงเวลาที่ดำเนินโครงการ	4.05	.57	มาก

จากตาราง 9 ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการตามความคิดเห็นของครูเมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ ผลการประเมินมีความเหมาะสมมาก ($\mu = 4.01$, $\sigma = .54$) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน หากพิจารณาเป็นรายข้อ ซึ่งมีจำนวน 6 ข้อปรากฏว่า มีความเหมาะสมมากทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ มีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบดำเนินโครงการ ($\mu = 4.20$, $\sigma = .62$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ($\mu = 3.78$, $\sigma = .79$)

ประเด็นช่วงเวลากการดำเนินงานของโครงการ พบว่า ผลการประเมินมีความเหมาะสมมาก ($\mu = 4.05$, $\sigma = .57$) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินหากพิจารณาเป็นรายข้อ ซึ่งมีจำนวน 5 ข้อ ปรากฏว่า มีความสอดคล้องมากทั้งหมด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 3 ข้อ คือ มีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ ($\mu = 4.50$, $\sigma = .58$) การบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ($\mu = 4.50$, $\sigma = .58$) มีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ ($\mu = 4.50$, $\sigma = .58$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดเวลาในการประเมินผลมีความเหมาะสม ($\mu = 4.00$, $\sigma = .00$)

สำหรับข้อเสนอแนะด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ โดยครูได้เสนอแนะว่าโครงการควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นเพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน โดยให้ทราบวิธีการ จุดประสงค์ และเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งควรพัฒนาสื่อให้มีความหลากหลายและมีความน่าสนใจ เช่น นานิทานเรื่องสั้นภาษาอังกฤษให้นักเรียนได้อ่าน โดยเมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมนี้ ควรให้นักเรียนบันทึกการอ่านทันที และสุมผลการอ่านของนักเรียนโดยการตอบคำถามสั้น ๆ นอกจากนี้แล้ว ควรมีการจัดทำ

แหล่งในการศึกษาค้นคว้าให้กับนักเรียนมากขึ้น เช่น การจัดระเบียบการอ่านแขวนตามต้นไม้ เพื่อให้นักเรียนได้หยิบอ่านในช่วงพัก ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมรักการอ่าน อาจมีการเพิ่มช่วงเวลาในการทำกิจกรรมให้มากขึ้นด้วย

ตอนที่ 4 ผลการประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ด้านผลผลิตของโครงการ

ผลการประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ด้านผลผลิตของโครงการ รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏ (ดูตาราง 10)

ตาราง 10

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมิน และผลการประเมิน โครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ในภาพรวม ด้านผลผลิตจากกลุ่มนักเรียน

ผลผลิตของโครงการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. นิษฐ์รักการอ่านของนักเรียน	3.64	.48	มาก
2. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการ	3.73	.70	มาก
เฉลี่ยรวม	3.69	.59	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ด้านผลผลิตในภาพรวมผลการประเมินนักเรียนมีนิษฐ์รักการอ่านและมีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, $SD = .59$) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาตามประเด็นย่อย พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำเรียงตามลำดับ ได้แก่ ประเด็นความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการ ($\bar{X} = 3.73$, $SD = .70$) และประเด็นนิษฐ์รักการอ่านของนักเรียน ($\bar{X} = 3.64$, $SD = .48$)

ตาราง 11

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการประเมิน และผลการประเมิน โครงการรักการอ่าน
ของโรงเรียนสิริรัตนาร ด้านผลผลิตของโครงการในแต่ละประเด็นจากกลุ่มนักเรียน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับ พฤติกรรม
นิสัยรักการอ่านของนักเรียน			
1. เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือเสมอ	3.41	.81	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือโดยที่ไม่มีผู้ใดสั่งให้อ่าน	3.75	1.10	มาก
3. ข้าพเจ้าชอบให้ห้องเรียนมีการจัดมุมหนังสือ	3.71	.97	มาก
4. ในวันหยุดข้าพเจ้าชอบใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ	3.59	.85	มาก
5. ข้าพเจ้าชอบแนะนำหนังสือที่ข้าพเจ้าได้อ่านให้เพื่อนอ่าน	3.71	.82	มาก
6. การอ่านหนังสือช่วยให้ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน	3.81	1.00	มาก
7. ข้าพเจ้าชอบยืมหนังสือจากห้องสมุดมาอ่านที่บ้านเสมอ	3.61	1.16	มาก
8. ข้าพเจ้าชอบให้มีการแข่งขันตอบปัญหาต่าง ๆ จากหนังสือ	3.61	1.21	มาก
9. ข้าพเจ้าสามารถอ่านหนังสือได้ครั้งละนาน ๆ ไม่เบื่อ	3.61	1.21	มาก
10. ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขเมื่อได้อ่านหนังสือ	3.56	1.15	มาก
11. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.73	1.24	มาก
12. ข้าพเจ้าจะเก็บหนังสืออย่างทะนุถนอมไม่ให้ชำรุดฉีกขาด	3.23	1.04	ปานกลาง
13. ข้าพเจ้าคิดว่าการอ่านหนังสือมาก ๆ ช่วยให้ ผลการเรียนดีขึ้น	3.83	1.10	มาก
14. ข้าพเจ้าอยากให้โรงเรียนจัดให้มีสื่อที่ส่งเสริม รักการอ่านที่เพียงพอและมีความหลากหลาย	3.66	1.21	มาก
15. หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านแล้วผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของข้าพเจ้าดีขึ้น	3.70	.73	มาก
16. หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านแล้วผลการประเมิน กระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนของข้าพเจ้าดีขึ้น	3.56	1.13	มาก
17. หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านแล้วข้าพเจ้า รู้จักเลือกหนังสืออ่านตามความต้องการของตนเอง	3.61	1.08	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับ พฤติกรรม
18. หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านแล้ว			
ข้าพเจ้านำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน	3.67	.86	มาก
19. ข้าพเจ้าต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมรักการอ่าน			
เป็นประจำ	3.85	1.11	มาก
เฉลี่ยรวมประเด็นนิสัยรักการอ่านของนักเรียน	3.64	.48	มาก
ความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการ			
1. สถานที่ในการจัดกิจกรรมรักการอ่านมีความสะอาด			
และเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.69	1.05	มาก
2. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมรักการอ่านมีความเหมาะสม	3.87	1.16	มาก
3. สื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมรักการอ่าน			
มีความทันสมัยและเพียงพอ	3.55	1.15	มาก
4. แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์			
และห้องอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนตั้งอยู่ในที่ ๆ			
สะดวกต่อการใช้บริการ	3.87	1.16	มาก
5. มีหนังสือใหม่ ๆ เพียงพอต่อความต้องการ	3.56	1.11	มาก
6. มีกิจกรรมรักการอ่านและการปฏิบัติที่ชัดเจน	3.85	1.10	มาก
7. โครงการ/กิจกรรมรักการอ่านเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้			
และพัฒนาความสามารถของนักเรียน	3.88	1.05	มาก
8. มีการประชาสัมพันธ์โครงการรักการอ่านต่อเนื่อง			
และทั่วถึง	3.77	1.19	มาก
9. การจัดกิจกรรมในโครงการรักการอ่าน			
มีความหลากหลายน่าสนใจ	3.74	1.18	มาก
10. การจัดกิจกรรมรักการอ่านมีความสอดคล้อง			
กับความต้องการของนักเรียน	3.48	1.24	ปานกลาง
เฉลี่ยรวมประเด็นความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการ	3.73	.70	มาก

จากตาราง 11 ด้านผลผลิตของโครงการตามความคิดเห็นของนักเรียนเมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นนิสัยรักการอ่านของนักเรียนผลการประเมินระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64, SD = .48$) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินหากพิจารณาเป็นรายข้อ ซึ่งมีจำนวน 19 ข้อ ปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก 17 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้าพเจ้าต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมรักการอ่านเป็นประจำ ($\bar{X} = 3.85, SD = 1.11$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้าพเจ้าจะเก็บหนังสืออย่างทะนุถนอมไม่ให้ชำรุดฉีกขาด ($\bar{X} = 3.23, SD = 1.04$)

ประเด็นความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการ พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73, SD = .70$) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินหากพิจารณาเป็นรายข้อ ซึ่งมีจำนวน 10 ข้อ ปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โครงการ/กิจกรรมรักการอ่านเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของนักเรียน ($\bar{X} = 3.88, SD = 1.05$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรมรักการอ่านมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ($\bar{X} = 3.48, SD = 1.24$)

สำหรับด้านผลผลิตของโครงการ ไม่มีผู้ระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการรณรงค์การอ่านของนักเรียนโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO ของ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2549) มาเป็นหลักในการประเมินโครงการซึ่งแบ่งการประเมินเป็น 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการ ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการรณรงค์การอ่าน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 335 คน สำหรับผู้บริหาร จำนวน 4 คน และครูจำนวน 110 คน ผู้วิจัยทำการศึกษาจากประชากร รวมผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยทั้งสิ้น 449 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับการประเมิน คือ แบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO (สำหรับผู้บริหาร)

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO (สำหรับครู)

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO (สำหรับนักเรียน)

ลักษณะของแบบสอบถามทั้งสามฉบับเป็นปลายปิดแบบมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) ของ Likert มี 5 ระดับ และแบบปลายเปิดเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลตามเกณฑ์

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินและพิจารณาตามประเด็นย่อยได้ ดังนี้

1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการในภาพรวม ผลการประเมินพบว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน ซึ่งผลการประเมินมีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมี 4 ข้อ คือ นักเรียนไม่มีนิสัยในการรกรการอ่าน และการค้นคว้าว่านักเรียนไม่ชอบใช้บริการห้องสมุด มุมหนังสือนักเรียนขาดทักษะการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นักเรียนอ่านหนังสือไม่คล่องแปลความจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง ซึ่งผลการประเมินอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการในภาพรวม ผลการประเมินพบว่ามีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 3 ข้อ คือ รูปแบบกิจกรรมตามโครงการรกรการอ่านมีความเหมาะสมกับสภาพโรงเรียนโครงการรกรการอ่านมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมรกรการอ่าน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมี 2 ข้อ คือ ครูมีเวลาในการดำเนินงานโครงการรกรการอ่าน และครูผู้รับผิดชอบโครงการรกรการอ่านมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมรกรการอ่าน ซึ่งผลการประเมินอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการในภาพรวม ผลการประเมินพบว่า วัตถุประสงค์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการรกรการอ่านมีขอบเขตเวลาที่แน่นอนในการดำเนินการ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมี 3 ข้อ คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้ วัตถุประสงค์มีความเหมาะสม

สอดคล้องกับสภาพและปัญหาด้านการศึกษาของโรงเรียน วัดอุปประสงค์ของโครงการ สามารถดำเนินการได้จริง ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.4 ความพร้อมของทรัพยากรของโครงการในภาพรวม ผลการประเมินพบว่า มีความพร้อมของทรัพยากรอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมตามโครงการตลอดปีการศึกษา ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมี 2 ข้อ คือ แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนตั้งอยู่ในที่ที่สะดวกต่อการให้บริการและมุมหนังสือ ห้องสมุดมีความสะอาด และมีระบบการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวม มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินและพิจารณาตามประเด็นย่อยได้ดังนี้

2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการในภาพรวม ผลการประเมินพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบดำเนินโครงการ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2.2 ช่วงเวลาการดำเนินงานของโครงการในภาพรวม ผลการประเมินพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 3 ข้อ คือ มีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ การบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดเวลาในการประเมินผลมีความเหมาะสม ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ ครูเสนอแนะว่า โครงการควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นเพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน โดยให้ทราบวิธีการ จุดประสงค์ และเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งควรพัฒนาสื่อ

ให้มีความหลากหลายและมีความน่าสนใจ เช่น นำนิทานเรื่องสั้นภาษาอังกฤษให้นักเรียนได้อ่าน โดยเมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมนี้ ควรให้นักเรียนบันทึกการอ่านทันทีและสรุปผลการอ่านของนักเรียนโดยการตอบคำถามสั้น ๆ นอกจากนี้แล้ว ควรมีการจัดทำแหล่งในการศึกษาค้นคว้าให้กับนักเรียนมากขึ้น เช่น การจัดกระเป๋ารักการอ่านแขวนตามต้นไม้เพื่อให้นักเรียนได้หยิบอ่านในช่วงพัก ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมรักการอ่านอาจมีการเพิ่มช่วงเวลาในการทำกิจกรรมให้มากขึ้น เช่น จัดกิจกรรมในคาบประชุมระดับของนักเรียนและมีครูที่ปรึกษาควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

3. ด้านการประเมินผลผลิตของโครงการ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวม นิษักรักการอ่านและความพึงพอใจต่อโครงการของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินและพิจารณาตามประเด็นย่อยได้ ดังนี้

3.1 นิษักรักการอ่านของนักเรียนในภาพรวม ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีนิษักรักการอ่านอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้าพเจ้าต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมรักการอ่านเป็นประจำ ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้าพเจ้าจะเก็บหนังสืออย่างทะนุถนอม ไม่ให้ชำรุดฉีกขาด ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากเช่นกัน

3.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการในภาพรวม ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการ/กิจกรรมรักการอ่านเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของนักเรียน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรมรักการอ่านมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากเช่นกัน

การอภิปรายผล

จากผลการประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO มีประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังนี้

ผลการประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ รองลงมา คือ ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านผลผลิต เมื่อแยกพิจารณาแต่ละด้านได้ผลการประเมิน ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านปัจจัยพื้นฐานสภาวะแวดล้อมของโครงการ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาตามประเด็นย่อยได้ ดังนี้

1.1 ความต้องการจำเป็นของโครงการในภาพรวม ผลการประเมินมีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ซึ่งนักเรียนไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะ โครงการรักการอ่านมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ซึ่งการจัดโครงการนี้ขึ้นเพื่อต้องการมุ่งเน้นให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2546) ที่อธิบายว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ การอ่านเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษาเพราะกิจกรรมในสถานศึกษา 80-90% ต้องอาศัยการอ่าน ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการอ่าน จึงจะสามารถร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี แต่จากการสำรวจพบว่าสังคมไทยขาดวัฒนธรรมในการอ่านและขาดปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ ที่จะกระตุ้นให้สังคมไทยมีนิสัยรักการอ่าน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาควรจะทำให้การสนับสนุนและส่งเสริมผลักดันให้ได้รักการอ่าน โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กได้อ่านหนังสือเพิ่มขึ้น เพราะมีนักเรียนเป็นจำนวนมากมีปัญหาการอ่านและการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โกวิท ภัยสิทธิ์ (2531) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังกับการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสารภี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนบางคนอ่านแล้วไม่เข้าใจ จับใจความไม่ได้

เป็นเหตุให้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายมีเจตคติไม่ดี ส่วนปัญหาการเขียนนั้น สรุปได้ว่านักเรียนมักจะเขียนสะกดคำผิด เขียนประโยคไม่ถูกต้องตามหลักภาษา

1.2 ความเป็นไปได้ของโครงการในภาพรวม ผลการประเมินมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 3 ข้อ คือ รูปแบบกิจกรรมตามโครงการรักการอ่านมีความเหมาะสมกับสภาพโรงเรียน โครงการรักการอ่านมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมรักการอ่านซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มี 2 ข้อ คือ ครูมีเวลาในการดำเนินงานโครงการรักการอ่าน และครูผู้รับผิดชอบโครงการรักการอ่านมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมรักการอ่าน ที่เป็นเช่นนี้เพราะครูผู้รับผิดชอบโครงการรักการอ่านมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมรักการอ่าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gunes and Gunes (2014) ศึกษาเรื่อง “Teaching Critical Reading in Schools and Associate with Education” ผลการศึกษาพบว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญในการศึกษาและการเรียนการสอนทางการศึกษา และสามารถเพิ่มระดับความสำเร็จให้แก่ นักเรียนเพิ่มขึ้นด้วย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาควรจะทำให้การสนับสนุนและส่งเสริม ผลักดันให้เด็กรักการอ่าน โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กได้อ่านหนังสือเพิ่มขึ้น

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการในภาพรวม ผลการประเมินวัตถุประสงค์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีผลการประเมิน อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการรักการอ่านมีขอบเขตเวลาที่แน่นอน ในการดำเนินการ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมี 3 ข้อ คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้ วัตถุประสงค์มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพและปัญหา ด้านการศึกษาของโรงเรียน วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถดำเนินการได้จริง ที่เป็น เช่นนี้ เพราะลักษณะที่ดีของวัตถุประสงค์ว่ามีความเป็นไปได้ในการดำเนินงานโครงการ สามารถวัดได้และประเมินผลได้ ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจง มากที่สุด มีความเป็นเหตุเป็นผลในการปฏิบัติ และมีขอบเขตของเวลาที่แน่นอน ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินทิพย์ เอี่ยมพริ้ง (2553) ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา-สระบุรี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม

ด้านกระบวนการปฏิบัติ และด้านผลผลิต ซึ่งผลการประเมินด้านปัจจัยพื้นฐาน
ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการอยู่ในระดับมาก

1.4 ความพร้อมของทรัพยากรของโครงการในภาพรวม ผลการประเมิน
มีความพร้อมของทรัพยากรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ
มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณ
ในการจัดกิจกรรมตามโครงการตลอดปีการศึกษา ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมี 2 ข้อ คือ
แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนตั้งอยู่ในที่ที่สะดวกต่อการใช้บริการ
และมุมหนังสือ ห้องสมุดมีความสะอาดและมีระบบการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่เอื้อต่อการศึกษา
ค้นคว้าที่เป็นเช่นนี้เพราะสื่อ อุปกรณ์ และสถานที่ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
ต้องมีความพร้อม มิฉะนั้นจะทำให้โครงการเกิดความล่าช้าและล้มเหลวได้ และสอดคล้อง
กับ กรมวิชาการ (2544) ที่ศึกษาเรื่อง *สภาพการอ่านของนักเรียนและการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน* พบว่า ปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับ
ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา คือ ขาดงบประมาณ ขาดผู้ช่วยเหลือในการทำกิจกรรม
และไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรม แต่อย่างไรก็ตาม โรงเรียนยังให้ความสำคัญในการอ่าน
โดยมีการจัดทำโครงการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน

2. ผลการประเมินด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ พบว่า
ผลการประเมินในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาตามประเด็น
ย่อยได้ดังนี้

2.1 กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการในภาพรวม ผลการประเมิน
มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีผลการประเมิน
อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง คือ มีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบ
ดำเนินโครงการ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
ที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะกิจกรรมการดำเนินงานสอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินโครงการ
ส่งเสริมการอ่าน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อสอง คือ ส่งเสริม
และสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
และระดับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง หลากหลาย และสม่ำเสมอ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ

ในแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน พร้อมทั้งนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน จัดทำโครงการ

2.2 ช่วงเวลาการดำเนินงานของโครงการในภาพรวม ผลการประเมิน

มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 3 ข้อ คือ มีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ การบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม สามารถใช้เวลาวางให้เกิดประโยชน์ มีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การจัดเวลาในการประเมินผลมีความเหมาะสม ที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะมีการบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม สามารถใช้เวลาวางให้เกิดประโยชน์ จากผลการประเมินดังกล่าวพบว่าสอดคล้องกับกับขั้นตอนการดำเนินโครงการส่งเสริมการอ่านของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับโรงเรียนอย่างต่อเนื่องหลากหลายและสม่ำเสมอ โดยได้กำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจน พร้อมทั้งนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งได้กำหนดขอบเขตของเวลาที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน

3. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวม พฤติกรรมและความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และพิจารณาตามประเด็นย่อยได้ ดังนี้

3.1 นิสัยรักการอ่านของนักเรียนในภาพรวม ผลการประเมินพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้าพเจ้าต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมรักการอ่านเป็นประจำ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้าพเจ้าจะเก็บหนังสืออย่างทะนุถนอม ไม่ให้ชำรุด ฉีกขาด ที่เป็นเช่นนี้เพราะโครงการรักการอ่านนี้เป็นโครงการที่จัดขึ้นเพื่อต้องการให้นักเรียนเพิ่มพูนทักษะการอ่าน และกลายเป็นนิสัยรักการอ่านในที่สุดสอดคล้องกับ จินดา จำเริญ (2530) ที่กล่าวถึงความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านว่า ต้องการให้เด็กรักการอ่าน และเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน

3.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการในภาพรวม ผลการประเมิน

มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ใน

ระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการ/กิจกรรมรณรงค์การอ่านเพื่ออำนวยความสะดวกการเรียนรู้ และพัฒนาความสามารถของนักเรียน ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดกิจกรรมรณรงค์การอ่าน มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ โครงการ/กิจกรรมรณรงค์การอ่านเพื่ออำนวยความสะดวกการเรียนรู้ และพัฒนาความสามารถของนักเรียน และการจัดกิจกรรมรณรงค์การอ่านมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนจึงจะส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ธาดาศักดิ์ วชิรปริชาพงศ์ (2540) ว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้เหมาะสมกับนักเรียนนั้น จะทำให้นักเรียนให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรม มีความกระตือรือร้น สนใจเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน ในที่สุดจึงจะส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤมล พรหมมาก (2553) ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา-เพชรบูรณ์ เขต 3 โดยใช้แบบจำลองการประเมิน CPO (CPO's evaluation model) ซึ่งผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารักษ์ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO โดยผลการประเมินภาพรวมในทุกด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ จึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อม มีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น โรงเรียนสิริรัตนารักษ์จึงควรดำเนินโครงการรณรงค์การอ่านอย่างและพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนควรสร้างเครือข่าย

หรือหุ้นส่วนในการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งงบประมาณและทรัพยากรในการดำเนินงานนั้น ๆ ด้วยวิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการร่วมกับโรงเรียนตลอดไป

2. ผลการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการผลการประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น โรงเรียนสิริรัตนธาร จึงควรดำเนินโครงการรณรงค์การอ่านอย่างและพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง โดยอาจเพิ่มกิจกรรมใหม่ ๆ ที่สร้างความสนใจแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการอ่าน เห็นประโยชน์คุณค่า และความสำคัญของการอ่านและร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุข ทั้งนี้ ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์โครงการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจ แนวคิด และหลักการของโครงการรณรงค์การอ่านให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ผลการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านด้านผลผลิตของโครงการ ผลการประเมินพฤติกรรมและความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ดังนั้น โรงเรียนสิริรัตนธาร จึงควรดำเนินการพัฒนาด้านการส่งเสริมการอ่าน การคิด ให้นักเรียนในทุกช่วงชั้นได้รับการส่งเสริมการอ่านทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จักเลือกหนังสืออ่าน และมีความรักและความสุขจากการอ่านหนังสือ โดยสามารถนำความรู้จากการอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวัน และเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการดำเนินโครงการรณรงค์การอ่าน โดยมุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้การอ่านในกระบวนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกระดับชั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับผลลัพธ์ของโครงการ
2. ควรมีการประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้เห็นภาพรวมและร่วมกันพัฒนาหรือแก้ไขปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้เป็นแนวทางเดียวกัน
3. ควรทำการวิจัยที่เน้นเฉพาะตัวผลผลิตในด้านการประเมินประสิทธิผลของโครงการและการประเมินเกี่ยวกับผลกระทบของโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนธาร

เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการนำผลการประเมินมาวางแผนพัฒนาโครงการและพัฒนาโครงการให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4. ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาเกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
รกรการอ่านเพื่อนำผลมาพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศธริน วรรณเกตุศิริ
รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
2. นางสมบูรณ์ เพียรกลีกรรม
ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนสิริรัตนาร
3. นางสาวนภาพร ลินสวัสดิ์
ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนสิริรัตนาร
4. นางวราภรณ์ แพทย์รังษี
ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนนนทรีวิทยา
5. นายสรรพพร กลิ่นทอง
ครูชำนาญการ
โรงเรียนสิริรัตนาร

ที่ ศธ ๐๕๑๘.๐๗/๕๕๑

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน นางสาวนภาพร สิ้นสวัสดิ์

ด้วย นางสาวสุธารัตน์ วีระนนท์ รหัสประจำตัว ๕๖๑๒๔๑๐๐๒๒ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO”
จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขอ
อนุญาตเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พ.ด.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสาภายน)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๓๑๐-๘๓๓๕

ที่ ศธ ๐๕๑๘.๐๗/ ๕๕๐

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศธริน วรรณเกตุศิริ

ด้วย นางสาวสุธารัตน์ วีระนนท์ รหัสประจำตัว ๕๖๑๒๔๑๐๐๒๒ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO”
จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขอ
อนุญาตเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสากายน)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๓๑๐-๘๓๓๕

ที่ ศธ ๐๕๑๘.๐๗/๕๕๒

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน นางวราภรณ์ แพทย์รังษี

ด้วย นางสาวสุธารัตน์ วีระนนท์ รหัสประจำตัว ๕๖๑๒๔๑๐๐๒๒ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO”
จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขอ
อนุญาตเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสาภายน)
ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๓๑๐-๘๓๓๕

ที่ ศธ ๐๕๑๘.๐๗/๕๕๓

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน นางสาวบุรณีย์ เพียรศิริกรรม

ด้วย นางสาวสุธารัตน์ วีระนนท์ รหัสประจำตัว ๕๖๑๒๔๑๐๐๒๒ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO”
จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขอ
อนุญาตเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสาภายน)
ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๓๑๐-๘๓๓๕

ที่ ศธ ๐๕๑๘.๐๗/ ๕๕๔

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน นายสรรพพร กลิ่นทอง

ด้วย นางสาวสุธารัตน์ วีระนนท์ รหัสประจำตัว ๕๖๑๒๔๑๐๐๒๒ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO”
จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขอ
อนุญาตเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสาภายน)
ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๓๑๐-๘๓๓๕

ที่ ศธ ๐๕๑๘.๐๗/๕๕

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสิริรัตนาร

ด้วย นางสาวสุธารัตน์ วีระนนท์ รหัสประจำตัว ๕๖๑๒๔๑๐๐๒๒ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ
CPO” จำเป็นต้องขออนุญาตเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ ๑-๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ เพื่อประกอบการทำ
วิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสาภายน)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๓๑๐-๘๓๓๕

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง: การประเมินโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO (ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร)

คำชี้แจง:

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO สำหรับผู้บริหาร

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินโครงการรกรการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ด้านที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานสภาวะแวดล้อมของโครงการ มีลักษณะเป็นเป็นปลายปิดแบบมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) ของ Likert

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในด้านปัจจัยพื้นฐานสภาวะของโครงการ

3. ข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาโครงการรกรการอ่าน จึงขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดตอบข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุดตามความเป็นจริง ทั้งนี้คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

นางสุธารัตน์ ศรีวาลัย

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการประเมินและการวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตอนที่ 1: ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้บริหาร)

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี

☐ 30-40 ปี

☐ 41-50 ปี

☐ 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโทขึ้นไป

4. ตำแหน่งของท่านในปัจจุบัน

☐ ผู้อำนวยการ

☐ รองผู้อำนวยการ

ตอนที่ 2: ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินโครงการรกรักการอ่านของโรงเรียน-
สิริรัตนารักษ์ด้านที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการ

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความเห็นของท่าน
ตามความเป็นจริงเพื่อประเมินการดำเนินงานตามหัวข้อคำถามตามเกณฑ์การพิจารณา
5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม
ความพร้อมของทรัพยากรมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม
ความพร้อมของทรัพยากรมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม
ความพร้อมของทรัพยากรปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม
ความพร้อมและทรัพยากรน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความต้องการจำเป็น ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม
ความพร้อมของทรัพยากรน้อยที่สุด

ด้านที่ 1: ปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการรื้อการอ่าน

การประเมินสถานะแวดล้อมต่าง ๆ ของโครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนธร โดยพิจารณาถึงความต้องการจำเป็นของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ การกำหนด วัตถุประสงค์ของโครงการ ความพร้อมและทรัพยากรในด้านต่าง ๆ

รายการประเมิน	ระดับความเห็น				
	5	4	3	2	1
ความต้องการจำเป็นของโครงการ ให้ท่านพิจารณาว่าเรื่องต่อไปนี้เป็นสภาพปัญหาที่ทำให้ต้อง ดำเนินจัดทำโครงการนี้ขึ้น					
1. นักเรียนไม่มีนิสัยในการรื้อการอ่านและการค้นคว้า					
2. นักเรียนไม่ชอบใช้บริการห้องสมุด มุมหนังสือ					
3. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน					
4. นักเรียนขาดทักษะการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
5. นักเรียนอ่านหนังสือไม่คล่อง แปลความจากเรื่อง ที่อ่านไม่ได้					
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ ต้องปรับปรุง					
ความเป็นไปได้ของโครงการ ให้ท่านพิจารณาจากความสามารถและความเหมาะสม ในการจัดทำโครงการว่ามีมากน้อยเพียงใด					
1. รูปแบบกิจกรรมตามโครงการรื้อการอ่านมีความเหมาะสม กับสภาพโรงเรียน					
2. โครงการรื้อการอ่านมีผลต่อการจัดการเรียนการสอน ในปัจจุบัน					

รายการประเมิน	ระดับความเห็น				
	5	4	3	2	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการดำเนินกิจกรรม รักการอ่าน					
4. โรงเรียนได้รับความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ					
5. ครูมีเวลาในการดำเนินงานโครงการรักการอ่าน					
6. ครูผู้รับผิดชอบโครงการรักการอ่านมีความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมรักการอ่าน					
วัตถุประสงค์ของโครงการ ให้ท่านพิจารณาวัตถุประสงค์ของโครงการว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องมากน้อยเพียงใด					
1. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถวัด และประเมินผลได้					
2. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมสอดคล้อง กับสภาพและปัญหาทางการศึกษาของโรงเรียน					
3. โครงการรักการอ่านมีขอบเขตเวลาที่แน่นอน ในการดำเนินการ					
4. โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ					
5. โครงการนี้ต้องการให้นักเรียนมีนิสัยในการรักการอ่าน เพิ่มมากขึ้น					
6. วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถดำเนินการได้					

รายการประเมิน	ระดับความเห็น				
	5	4	3	2	1
ความพร้อมของทรัพยากร ให้ท่านพิจารณาว่าสิ่งที่ใช้ในการดำเนินโครงการ มีความพร้อมมากน้อยเพียงใด					
1. แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน ตั้งอยู่ในที่ที่สะดวกต่อการใช้บริการ					
2. มุมหนังสือ ห้องสมุดมีความสะอาดและมีระบบ การจัดเก็บเป็นหมวดหมู่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า					
3. สื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมรักการอ่านมีจำนวน เพียงพอและอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน					
4. จำนวนครู บุคลากรในการดำเนินงานตามโครงการ มีจำนวนเพียงพอ					
5. โรงเรียนมีงบประมาณในการจัดกิจกรรมตามโครงการ ตลอดปีการศึกษา					
6. มีหนังสือใหม่ ๆ เพียงพอต่อความต้องการ					

ตอนที่ 3: ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ในการดำเนินกิจกรรมโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารท ท่านคิดว่า
มีปัญหา อุปสรรคหรือข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขอย่างไร โปรดระบุ
ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถาม

เรื่อง: การประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO (ฉบับที่ 2 สำหรับครู)

คำชี้แจง:

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO สำหรับครู

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร คือ ด้านที่ 2 กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ มีลักษณะเป็นแบบปลายปิดแบบมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) ของ Likert

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ

3. ข้อมูลที่ได้รับจากท่านมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาโครงการรณรงค์การอ่าน จึงขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดตอบข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุดตามความเป็นจริง ทั้งนี้คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

นางสุธารัตน์ ศรีวัลย์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการประเมินและการวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตอนที่ 1: ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ครู)

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี

☐ 30-40 ปี

☐ 41-50 ปี

☐ 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

4. ตำแหน่งของท่านในปัจจุบัน

☐ ครูผู้ช่วย

☐ ครู

☐ ครูชำนาญการ

☐ ครูชำนาญการพิเศษ

ตอนที่ 2: ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินโครงการรักการอ่านของโรงเรียน-
สิริรัตนธรร คือ ด้านที่ 2 กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความเห็นของท่าน
ตามความเป็นจริงเพื่อประเมินการดำเนินงานตามหัวข้อคำถามตามเกณฑ์การพิจารณา
5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ด้านที่ 2: กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ

การประเมินกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนารวิธีที่จะต้องปฏิบัติ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องของกิจกรรม ช่วงเวลา

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ ให้ท่านพิจารณาถึงกิจกรรมขั้นตอนการดำเนินงาน ของโครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องเพียงใด					
1. มีการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ					
2. มีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบดำเนินโครงการ					
3. มีการประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ก่อนดำเนินโครงการ					
4. มีการจัดกิจกรรมรณรงค์การอ่านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ตลอดปีการศึกษาและส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วม การจัดกิจกรรมรณรงค์การอ่านของหน่วยงานอื่น					
5. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินการดำเนินโครงการ ตามระยะเวลาที่กำหนด					
6. รายงานผลการดำเนินการโครงการต่อนักเรียน ครู ผู้ปกครองเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ					
ช่วงเวลาการดำเนินงานของโครงการ ให้ท่านพิจารณาถึงระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินโครงการว่า มีความเหมาะสมเพียงใด					
1. มีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ					
2. ใช้เวลาเพียงพอในการจัดกิจกรรมรณรงค์การอ่าน					
3. มีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ					
4. การบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม สามารถใช้ เวลาว่างให้เกิดประโยชน์					
5. การจัดเวลาในการประเมินผลมีความเหมาะสม					

ตอนที่ 3: ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ในการดำเนินกิจกรรมโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนธร ท่านคิดว่า
มีปัญหา อุปสรรคหรือข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขอย่างไร โปรดระบุ
ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

แบบสอบถาม

เรื่อง: การประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO (ฉบับที่ 3 สำหรับนักเรียน)

คำชี้แจง:

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CPO สำหรับนักเรียน

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร ด้านที่ 3 ด้านผลผลิตของโครงการ มีลักษณะเป็นปลายปิดแบบมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) ของ Likert

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะด้านผลผลิตของโครงการ

3. ข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียนมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาโครงการรักการอ่าน จึงขอความอนุเคราะห์นักเรียนโปรดตอบข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุดตามความเป็นจริง ทั้งนี้คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนแต่อย่างใด ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

นางสุธารัตน์ ศรีวัลย์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการประเมินและการวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตอนที่ 1: ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (นักเรียน)

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ระดับชั้นที่กำลังศึกษา

☐ ม. 1

☐ ม. 2

☐ ม. 3

☐ ม. 4

☐ ม. 5

☐ ม. 6

ตอนที่ 2: ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในด้านผลผลิตของโครงการซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจากการเข้าร่วมโครงการรักการอ่านโรงเรียนสิริรัตนาร

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความเห็นของนักเรียนตามความเป็นจริงที่ตรงกับการกระทำและความพึงพอใจของนักเรียนมากที่สุด เพื่อประเมินการดำเนินงานตามหัวข้อคำถามตามเกณฑ์การพิจารณา 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง พฤติกรรมหรือสิ่งที่ยากให้มากขึ้นอย่างสม่ำเสมอ/

พึงพอใจมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง พฤติกรรมหรือสิ่งที่ยากให้มากขึ้นเกือบทุกครั้ง/พึงพอใจมาก

คะแนน 3 หมายถึง พฤติกรรมหรือสิ่งที่ยากให้มากขึ้นเป็นครั้งคราว/พึงพอใจ

ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง พฤติกรรมหรือสิ่งนั้นๆ จึงจะมีโอกาสทำ/พึงพอใจน้อย

คะแนน 1 หมายถึง พฤติกรรมหรือสิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นเลย/พึงพอใจน้อยที่สุด

ด้านที่ 3: ผลผลิตโครงการ

การประเมินผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจากการเข้าร่วมโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียนที่แสดงถึงการมีนิสัยรักการอ่านและความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการรักการอ่าน

รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม				
	5	4	3	2	1
นิสัยรักการอ่านของนักเรียน ให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับ ความคิดเห็นหรือการกระทำของท่านมากน้อยเพียงใด					
1. เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือเสมอ					
2. ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือโดยที่ไม่มีผู้ใดสั่งให้อ่าน					
3. ข้าพเจ้าชอบให้ห้องเรียนมีการจัดมุมหนังสือ					
4. ในวันหยุดข้าพเจ้าชอบใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ					
5. ข้าพเจ้าชอบแนะนำหนังสือที่ข้าพเจ้าได้อ่านให้เพื่อนอ่าน					
6. การอ่านหนังสือช่วยให้ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน					
7. ข้าพเจ้าชอบยืมหนังสือจากห้องสมุดมาอ่านที่บ้านเสมอ					
8. ข้าพเจ้าชอบให้มีการแข่งขันตอบปัญหาต่าง ๆ จากหนังสือ					
9. ข้าพเจ้าสามารถอ่านหนังสือได้ครั้งละนาน ๆ ไม่เบื่อ					
10. ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขเมื่อได้อ่านหนังสือ					
11. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านที่โรงเรียนจัดขึ้น					
12. ข้าพเจ้าจะเก็บหนังสืออย่างทะนุถนอมไม่ให้ชำรุดฉีกขาด					
13. ข้าพเจ้าคิดว่าการอ่านหนังสือมาก ๆ ช่วยให้ผลการเรียน ดีขึ้น					
14. ข้าพเจ้าอยากให้โรงเรียนจัดให้มีสื่อที่ส่งเสริมรักการอ่าน ที่เพียงพอและมีความหลากหลาย					
15. หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านแล้วผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของข้าพเจ้าดีขึ้น					

รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม				
	5	4	3	2	1
16. หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านแล้วผลการประเมินกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนของข้าพเจ้าดีขึ้น					
17. หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านแล้วข้าพเจ้ารู้จักเลือกหนังสืออ่านตามความต้องการของตนเอง					
18. หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านแล้วข้าพเจ้านำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
19. ข้าพเจ้าต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมรักการอ่านเป็นประจำ					
ความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการรักการอ่าน ให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ นักเรียน มีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด					
1. สถานที่ในการจัดกิจกรรมรักการอ่านมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย					
2. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมรักการอ่านมีความเหมาะสม					
3. สื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมรักการอ่านมีความทันสมัยและเพียงพอ					
4. แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์และห้องอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนตั้งอยู่ในที่ ๆ สะดวกต่อการให้บริการ					
5. มีหนังสือใหม่ ๆ เพียงพอต่อความต้องการ					
6. มีกิจกรรมรักการอ่านและการปฏิบัติที่ชัดเจน					
7. โครงการ/กิจกรรมรักการอ่านเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของนักเรียน					

รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม				
	5	4	3	2	1
8. มีการประชาสัมพันธ์โครงการรณรงค์การอ่านต่อเนื่องและทั่วถึง					
9. การจัดกิจกรรมในโครงการรณรงค์การอ่านมีความหลากหลายน่าสนใจ					
10. การจัดกิจกรรมรณรงค์การอ่านมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน					

ตอนที่ 3: ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ในการดำเนินกิจกรรมโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนธร ท่านคิดว่า
มีปัญหา อุปสรรคหรือข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขอย่างไร โปรดระบุ
ด้านผลผลิตของโครงการ

[illegible]

ภาคผนวก ค

ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของข้อคำถาม

**ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของข้อคำถาม
ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย**

การประเมินโครงการรื้อการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้รูปแบบ
การประเมินแบบ CPO (ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร)

ด้านปัจจัยพื้นฐานสถานะแวดล้อมของโครงการรื้อการอ่าน

รายการประเมิน	ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
ความต้องการจำเป็นของโครงการ		
1. นักเรียนไม่มีนิสัยในการรื้อการอ่านและการค้นคว้า	1.00	0.85
2. นักเรียนไม่ชอบใช้บริการห้องสมุด มุมหนังสือ	0.80	0.84
3. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน	0.80	0.75
4. นักเรียนขาดทักษะการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	1.00	0.65
5. นักเรียนอ่านหนังสือไม่คล่อง แปลความจากเรื่องที่อ่านไม่ได้	1.00	0.74
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง	1.00	0.63
ความเป็นไปได้ของโครงการ		
1. รูปแบบกิจกรรมตามโครงการรื้อการอ่านมีความเหมาะสมกับสภาพโรงเรียน	0.80	0.75
2. โครงการรื้อการอ่านมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน	1.00	0.52
3. ผู้บริหารสถานศึกษสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมรื้อการอ่าน	1.00	0.76
4. โรงเรียนได้รับความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ	1.00	0.73
5. ครูมีเวลาในการดำเนินงานโครงการรื้อการอ่าน	1.00	0.72

รายการประเมิน	ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>)
6. ครูผู้รับผิดชอบโครงการรักการอ่านมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรม วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.00	0.73
1. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถวัดและประเมินผลได้	1.00	0.80
2. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ และปัญหาทางการศึกษาของโรงเรียน	1.00	0.77
3. โครงการรักการอ่านมีขอบเขตเวลาที่แน่นอนในการดำเนินการ	1.00	0.74
4. โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลายตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ	1.00	0.80
5. โครงการนี้ต้องการให้นักเรียนมีนิสัยในการรักการอ่านเพิ่มมากขึ้น	1.00	0.78
6. วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถดำเนินการได้	1.00	0.81
ความพร้อมของทรัพยากร		
1. แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนตั้งอยู่ในที่ที่สะดวก ต่อการให้บริการ	0.60	0.66
2. มุมหนังสือ ห้องสมุดมีความสะอาดและมีระบบการจัดเก็บ เป็นหมวดหมู่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า	0.80	0.76
3. สื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมรักการอ่านมีจำนวนเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน	1.00	0.89
4. จำนวนครู บุคลากรในการดำเนินงานตามโครงการมีจำนวนเพียงพอ	1.00	0.82
5. โรงเรียนมีงบประมาณในการจัดกิจกรรมตามโครงการตลอดปีการศึกษา	1.00	0.75
6. มีหนังสือใหม่ ๆ เพียงพอต่อความต้องการ	1.00	0.77

แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

การประเมินโครงการรณรงค์การอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้
รูปแบบการประเมินแบบ CPO (ฉบับที่ 2 สำหรับครู)
ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการ

รายการประเมิน	ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC	ค่าอำนาจจำแนก (r)
กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ		
1. มีการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	1.00	0.35
2. มีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบดำเนินโครงการ	1.00	0.38
3. มีการประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกันก่อนดำเนินโครงการ	1.00	0.58
4. มีการจัดกิจกรรมรณรงค์การอ่านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา และส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมการจัดกิจกรรมรณรงค์การอ่านของหน่วยงานอื่น	1.00	0.59
5. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินการดำเนินโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด	1.00	0.60
6. รายงานผลการดำเนินการโครงการต่อนักเรียน ครู ผู้ปกครอง เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ	1.00	0.68
ช่วงเวลาการดำเนินงานของโครงการ		
1. มีความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ	1.00	0.66
2. ใช้เวลาเพียงพอในการจัดกิจกรรมรณรงค์การอ่าน	1.00	0.63
3. มีเวลาในการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการ	0.60	0.73
4. การบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	1.00	0.63
5. การจัดเวลาในการประเมินผลมีความเหมาะสม	0.80	0.83

แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

การประเมินโครงการรักการอ่านของโรงเรียนสิริรัตนาร โดยประยุกต์ใช้
รูปแบบการประเมินแบบ CPO (ฉบับที่ 3 สำหรับนักเรียน)
ด้านผลผลิต

รายการประเมิน	ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>)
นิสัยรักการอ่านของนักเรียน		
1. เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือเสมอ	1.00	0.74
2. ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือโดยที่ไม่มีผู้ใดสั่งให้อ่าน	1.00	0.65
3. ข้าพเจ้าชอบให้ห้องเรียนมีการจัดมุมหนังสือ	1.00	0.67
4. ในวันหยุดข้าพเจ้าชอบใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ	1.00	0.77
5. ข้าพเจ้าชอบแนะนำหนังสือที่ข้าพเจ้าได้อ่านให้เพื่อนอ่าน	1.00	0.54
6. การอ่านหนังสือช่วยให้ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน	1.00	0.59
7. ข้าพเจ้าชอบยืมหนังสือจากห้องสมุดมาอ่านที่บ้านเสมอ	0.80	0.59
8. ข้าพเจ้าชอบให้มีการแข่งขันตอบปัญหาต่าง ๆ จากหนังสือ	1.00	0.62
9. ข้าพเจ้าสามารถอ่านหนังสือได้ครั้งละนาน ๆ ไม่เบื่อ	1.00	0.73
10. ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขเมื่อได้อ่านหนังสือ	1.00	0.69
11. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านที่โรงเรียนจัดขึ้น	1.00	0.60
12. ข้าพเจ้าจะเก็บหนังสืออย่างทะนุถนอมไม่ให้ชำรุดฉีกขาด	1.00	0.52
13. ข้าพเจ้าคิดว่าการอ่านหนังสือมาก ๆ ช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น	1.00	0.30
14. ข้าพเจ้าอยากให้โรงเรียนจัดให้มีสื่อที่ส่งเสริมรักการอ่านที่เพียงพอ และมีความหลากหลาย	1.00	0.54

รายการประเมิน	ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>)
15. หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านแล้วผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของข้าพเจ้าดีขึ้น	0.80	0.59
16. หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านแล้วผลการประเมิน กระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนของข้าพเจ้าดีขึ้น	1.00	0.67
17. หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านแล้วข้าพเจ้ารู้จัก เลือกหนังสืออ่านตามความต้องการของตนเอง	1.00	0.56
18. หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่านแล้วข้าพเจ้านำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	1.00	0.61
19. ข้าพเจ้าต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมรักการอ่านเป็นประจำ ความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการรักการอ่าน	1.00	0.76
1. สถานที่ในการจัดกิจกรรมรักการอ่านมีความสะอาดและเป็นระเบียบ เรียบร้อย	1.00	0.21
2. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมรักการอ่านมีความเหมาะสม	0.60	0.27
3. สื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมรักการอ่านมีความทันสมัย และเพียงพอ	1.00	0.43
4. แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ และห้องอินเทอร์เน็ต ของโรงเรียนตั้งอยู่ในที่ ๆ สะดวกต่อการใช้บริการ	1.00	0.33
5. มีหนังสือใหม่ ๆ เพียงพอต่อความต้องการ มีกิจกรรมรักการอ่าน และการปฏิบัติที่ชัดเจน	1.00	0.38

รายการประเมิน	ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>)
6. โครงการ/กิจกรรมรักการอ่านเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนา		
ความสามารถของนักเรียน	1.00	0.55
7. การประชาสัมพันธ์โครงการรักการอ่านต่อเนื่องและทั่วถึง	1.00	0.47
8. การจัดกิจกรรมในโครงการรักการอ่านมีความหลากหลายน่าสนใจ	1.00	0.36
9. การจัดกิจกรรมรักการอ่านมีความสอดคล้องกับความต้องการ ของนักเรียน	1.00	0.33

แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). *สภาพการอ่านของนักเรียนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). *วิธีอ่านหนังสือและการอ่านหนังสือให้ฟังในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- โกวิท ใทยสิทธิ์. (2531). *ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังกับการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านสารภี, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- คณินนุช พิจิตรนรการ. (2550). *การประเมินโครงการรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนประสาทวิทยา, สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. (2541). *ทำอย่างไรให้ลูกศิษย์รักเป็นนักอ่าน*. *วารสารวิชาการ*, 1(6), 65-66.
- จินดา จำเริญ. (2530). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะมนุษยศาสตร์, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.
- จินตนา ไบกาชุย. (2537). *การอ่านในหลักสูตร*. *วารสารการอ่าน*, 5, 56-65.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2540). *ภาษากับการสื่อสาร*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทย.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจนะ. (2525). *จิตวิทยาการอ่าน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศิลปาบรรณาการ.

- เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. (2537). *สมเด็จพระแม่กับการศึกษา*
ในสารสถาบันภาษาไทย 1, 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เทียนฉาย กีระนันทน์. (2537). *การวางแผนและจัดทำโครงการของรัฐและการวิเคราะห์*
เงินต้นทุนผลได้. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. (2540). *บริการของห้องสมุด.* กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย-
 ศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- นฤมล พรหมมาก. (2553). *การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของสถานศึกษา*
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร-
 มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- นาริรัตน์ พงษ์จรรุญ. (2551). *การประเมินโครงการรักการอ่านโรงเรียนพนมสารคาม*
“พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2.
 วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นุชน้อย สติธองกร. (2540). *หลักการอ่านในภาษาไทย 1* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร:
 สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. (2544). *ภาษาไทย-วิชาที่ถูกลืม* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพ-
 มหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ 1991.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2539). *การบริหารโครงการ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร:
 เนติกุลการพิมพ์.
- เปลื้อง ณ นคร. (2542). *ศิลปะแห่งการอ่าน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-
 ขาวฟ้า.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. (2525). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-
 อักษรเจริญทัศน์.
- พรณงาม เข้มบุญเรือง. (2546). *ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้เฉลิมพระ*
เกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสมงคล
ทรงเจริญพระชนมายุ 48 พรรษา. วารสารวิชาการ, 6(3), 16.

- พิณทิพย์ เอี่ยมพริ้ง. (2553). การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เพ็ญศรี รังสียงกุล. (2530). การอ่านให้เก่ง. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
คณะมนุษยศาสตร์, ภาควิชาภาษาอังกฤษ.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). การส่งเสริมการอ่าน. ชลบุรี. ชลบุรีการพิมพ์.
- ไพศาล ทับพุ่ม. (2549). การประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- แม่นมาส ขวลิต. (2546). วิธีสร้างความสนใจในการอ่านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
ในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา-
ลาดพร้าว.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2549). การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ
(พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนสิริรัตนาร. (2559). โครงการรักการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- วรรณภา ขัตติรัตน์. (2550). การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียน-
ทรงวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย-
ราชภัฏสวนดุสิต.
- แววตา พฤษภา. (2550). การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์-
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. (2536). การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ศรีสุดา จริยากุล. (2527). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
ภาษาไทย 5 (หน่วยที่ 1) นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2542). การประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: สำนักพิมพ์-
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- สมคิด พรหมจ้อย. (2546). *เทคนิคการประเมินโครงการ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินนโยบายแผนงานโครงการ. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินนโยบาย แผนงาน และโครงการ* (พิมพ์ครั้งที่ 3, หน่วยที่ 3). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2539). *หลักนักอ่าน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ดันอ้อแกรมมี.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. (2550). แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินนโยบายแผนงานและโครงการ. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิชาการประเมินนโยบาย แผนงาน และโครงการ* (พิมพ์ครั้งที่ 3, หน่วยที่ 4). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *2549 ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนรู้ การสอน: แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำราญ มีแจ้ง. (2543). *การประเมินโครงการทางการศึกษา*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร, คณะศึกษาศาสตร์, ภาควิชาการศึกษา.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2543). *ถนนสู่คนอ่าน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประมิต.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2540). *หลักและวิธีการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพัตร์ พิบูลย์. (2551). แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการประเมิน. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินและการจัดโครงการประเมิน* (พิมพ์ครั้งที่ 4, หน่วยที่ 1). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, บุญมี พันธุ์ไทย และสมจิตรา เรืองศรี. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2551). การประเมินความต้องการจำเป็น. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินและการจัดโครงการประเมิน* (พิมพ์ครั้งที่ 4, หน่วยที่ 7). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

อธิปัตย์ คณิศุทธ. (2546). โปรดช่วยกันให้เด็ก ๆ รักการอ่านหนังสือ. *วารสารวิชาการ*, 6(3), 33.

อรรถัย ศักดิ์สุวรรณ. (ม.ป.ป.). *การประเมินโครงการ*. ค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2557, จาก <http://www.Moe.go.th/wijai/project.htm>

Braeder, D. (1984). Booktalking: A survey of student reaction. *Canadian Library Journal*, 41, 211-215.

Cronbach, L. J. (1987). *Designing evaluation of educational and social programs*. San Francisco: Josey-Bass.

Fox, N. H. M. (2014). An evaluation of a volunteer tutoring programme to improve reading ability in children learning English as an additional language: A randomised controlled trial. *Dissertation Abstracts International*, 74(10), 725-C. (UMI No. 10093748)

Gunes, A., & Gunes, F. (2014). Teaching critical reading in schools and associate with education. *Qualitative and Quantitative Methods in Libraries*, 4, 961-966.

Liang, X. (2001). An evaluation of a public university's ESL program for international graduate students. *Dissertation Abstracts International*, 62(06), 2047-A. (UMI No. 3016157)

Worthen, B. R., & Sanders, J. R. (1973). *Educational evaluation: Theory and practice*. Worthington, OH: Charles and Joanes.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสุธารัตน์ ศรีวัลย์
วัน เดือน ปีเกิด	18 มกราคม 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดอุบลราชธานี
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2549 สำเร็จปริญญาตรีการศึกษบัณฑิต (วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2555
ตำแหน่งหน้าที่ การงานปัจจุบัน	ครู โรงเรียนสิริรัตนาร